

**ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ**

**ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
«ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ Η ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΟΥΣ»**

**ΘΑΝΟΠΟΥΛΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ
ΚΑΝΑΓΙΑ ΕΛΕΝΗ
ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ**

ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΒΑΡΛΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΠΑΤΡΑ, 2014

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.....	2
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ	5
1.1 ΕΝΝΟΙΑ - ΟΡΙΣΜΟΣ.....	5
1.2 ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ.....	7
1.3 ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ.....	8
1.2 ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΚΛΑΔΟΙ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ.....	11
1.2.1 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ,.....	11
1.2.2 ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ (ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΟΣΤΟΥΣ).....	14
1.2.3 Η ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	14
1.2.4 ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	14
1.2.5 ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ,.....	15
ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	15
1.4 ΧΡΗΣΤΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ	16
1.5 ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ	18
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.....	20
ΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	20
2.1 ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ.....	20
2.2 Ο ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ.....	23
2.3 ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ.....	26
2.4 ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	28
2.5 ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ.....	30
ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ - ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ.....	32
3.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ	32
3.2 ΧΡΟΝΟΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ – ΕΚΤΥΠΩΣΗΣ	32

3.3 ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΡΗΣΗΣ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ	35
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4.....	37
ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 10 ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΒΙΒΛΙΩΝ &ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	37
4.1 ΒΙΒΛΙΟ ΠΟΣΟΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ.....	37
4.2 ΒΙΒΛΙΟ ΕΞΟΔΩΝ ΠΡΩΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ.....	39
4.3 ΒΙΒΛΙΟ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΤΑΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΤΗΡΟΥΝ ΒΙΒΛΙΑ Γ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ.....	40
4.4 ΒΙΒΛΙΟ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΤΗΡΟΥΝ ΒΙΒΛΙΑ Α' Η Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ.....	42
4.5 ΒΙΒΛΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΠΕΛΑΤΩΝ.....	43
4.6 ΒΙΒΛΙΟ ΑΣΘΕΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΡΙΔΟΛΟΓΙΟ ΙΑΤΡΩΝ.....	46
4.7 ΒΙΒΛΙΟ ΠΕΛΑΤΩΝ	48
4.8 ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΒΙΒΛΙΑ.....	49
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5	51
Η ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ.....	51
5.1 ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΦΑΣ.....	51
5.2 ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ.....	56
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6	58
ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	58
6.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ	58
6.2 ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ.....	59
6.4 ΚΟΣΤΟΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ	64
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7	69
ΕΡΕΥΝΑ	69
7.1 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΔΕΙΓΜΑ.....	69
7.2 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	70
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	82

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ- ΠΗΓΕΣ	84
Παράρτημα 1	88
Ερωτηματολόγιο	88

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

1.1 ΕΝΝΟΙΑ - ΟΡΙΣΜΟΣ

Το Αμερικάνικο Ινστιτούτο Ορκωτών Λογιστών (A.I.C.P.A. - American Institute of Certified Public Accountants), ορίζει τη λογιστική σαν: *«την τεχνική της καταχώρησης, ταξινόμησης, συνοπτικής παρουσίασης, κατά εύληπτο τρόπο και σε χρηματικές μονάδες, συναλλαγών και γεγονότων που είναι εν μέρει τουλάχιστον χρηματοοικονομικού χαρακτήρα και της επεξήγησης των αποτελεσμάτων από αυτά»*.¹

Η λογιστική, τα προηγούμενα χρόνια αφορούσε κατά κύριο λόγο την ανάλυση του μηχανισμού της διπλογραφικής, του τρόπου λειτουργίας, συσχετισμού και συνδεσμολογίας των διαφόρων λογαριασμών, της κατάταξης τους στο λογιστικό σύστημα, στη διαδικασία και στην τεχνική της κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων. Καθώς εξελίσσονται τα μέσα μηχανογράφησης, διευρύνεται το πεδίο της λογιστικής και πλέον η λογιστική αναφέρεται στη διατύπωση ενός σώματος στο οποίο εμπεριέχονται γενικές αρχές και αναλύονται έννοιες, όροι και μέθοδοι μηχανογραφημένα².

Χρησιμοποιώντας λοιπόν την τεχνολογία η οποία συνεχώς εξελίσσεται και καθώς σε όλες τις οικονομικές μονάδες εισέρχονται οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές στα λογιστήρια, ο κλάδος της λογιστικής παρουσιάζει μεγάλη εξέλιξη και ανοίγονται νέοι ορίζοντες.

---

¹Ναουμ Χρήστος (1994), «Εισαγωγή στην Χρηματοοικονομική λογιστική», Εκδόσεις Interbooks, Αθήνα

²<http://gosuccess.eu/2012/01/orismos-logistikis-ke-logistikon-protipon/>

Άλλος ένας ορισμός που αναφέρεται στη λογιστική και βασίζεται στα νέα δεδομένα και στις νέες προκλήσεις έχει ως εξής: «*Λογιστική είναι ο κλάδος που ασχολείται με την αναγνώριση, μέτρηση, συστηματική καταχώρηση, συσχέτιση και παρουσίαση χρηματοοικονομικών κυρίως πληροφοριών που αφορούν τις οικονομικές μονάδες, με σκοπό την υποβοήθηση των ενδιαφερόμενων γι' αυτές στην κατεύθυνση λήψεως ορθών αποφάσεων*».³

Η Λογιστική αποτελεί σύστημα γνώσεων, μέσα στα πλαίσια των οικονομικών, νομικών και κοινωνικών κανόνων, με αποδεκτές κατά κανόνα βασικές αρχές και μεθόδους επισήμανσης, ανάλυσης, καταγραφής ή υπολογισμού, παρακολούθησης και παρουσίασης λογιστικών πληροφοριών.

Οι λογιστικές πληροφορίες, συνιστούν τη βάση του οικονομικού λογισμού και δίνουν τη δυνατότητα σε όσους τις χρησιμοποιούν, να προβαίνουν σε διαπιστώσεις, κρίσεις και αποφάσεις, τόσο για την ιδιωτική, όσο και την κοινωνική οικονομική πολιτική.

Η λογιστική με τη σύγχρονη διάσταση που έχει πάρει παρουσιάζεται την περίοδο της Αναγέννησης και κυρίως στις πόλεις της Β. Ιταλίας, της Γαλλίας κ.λπ., οι οποίες ήταν οι πιο οικονομικά ανεπτυγμένες. Κατά τα αρχαία χρόνια η λογιστική εμφανίζεται στους Βαβυλώνιους, τους Αιγύπτιους, τους Αρχαίους Έλληνες, τους Ρωμαίους και σχετίζεται με τη δημόσια οικονομία τους. Παράδειγμα άσκησης της λογιστικής επιστήμης ήταν η είσπραξη φόρων, οι πληρωμές των υπαλλήλων του κράτους, κ.λπ. Στην Ελλάδα η εμφάνιση της λογιστικής πραγματοποιήθηκε με τη θεσμοθέτηση του πρώτου νομοθετήματος που αφορούσε τον Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων στις αρχές της δεκαετίας του '50.⁴

---

³Ναουμ Χρήστος (1994), «Εισαγωγή στην Χρηματοοικονομική λογιστική», Εκδόσεις Interbooks, Αθήνα

⁴ Δημοπούλου- Δημάκη Ιωάννα (2006) «Γενική Λογιστική, Χρηματοοικονομική προσέγγιση», Εκδόσεις Interbooks, Αθήνα

1.2 ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

Στην σύγχρονη κοινωνία, οι απαιτήσεις είναι τεράστιες και ο τομέας της λογιστικής έχει σαν στόχο να εξυπηρετήσει όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη παρέχοντας τις κατάλληλες πληροφορίες. Οι συγκεκριμένες πληροφορίες είναι υψίστης σημασίας καθώς συμβάλλουν στην διαδικασία λήψης σωστών αποφάσεων⁵.

Στην συνέχεια αναφέρονται οι κυριότεροι σκοποί που επιτυγχάνονται μέσω της λογιστικής:

- Προσδιορίζεται η οικονομική κατάσταση, η περιουσία, μιας επιχείρησης σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή.
- Παρακολουθούνται οι μεταβολές των περιουσιακών στοιχείων.
- Προσδιορίζονται τα οικονομικά αποτελέσματα δηλαδή τα κέρδη ή οι ζημιές, τα οποία προκύπτουν από τη δράση της επιχείρησης σε κάποια χρονική περίοδο.
- Υπάρχει η δυνατότητα άσκησης ελέγχου στη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων. Οι συγκεκριμένοι έλεγχοι δύναται να είναι ουσιαστικοί, τυπικοί, προληπτικοί, κατασταλτικοί, νομιμότητας κ.λπ.
- Συγκεντρώνονται τα στατιστικά δεδομένα τα οποία αναφέρονται στην ανάλυση της εξέλιξης των οικονομικών μεγεθών της επιχείρησης⁶.

Τα άτομα τα οποία ενδιαφέρονται για λογιστικές πληροφορίες δύναται να είναι εσωτερικοί ή εξωτερικοί χρήστες. Οι εσωτερικοί χρήστες αναφέρονται στα άτομα όπως είναι οι διευθυντές, οι λογιστές, οι διαχειριστές κλπ τα οποία λειτουργούν μέσα σε έναν οργανισμό ενώ οι

---

⁵Ναουμ Χρήστος (1994), «Εισαγωγή στην Χρηματοοικονομική λογιστική», Εκδόσεις Interbooks, Αθήνα

⁶<http://digitalschool.minedu.gov.gr/modules/ebook/show.php/DSGL-C116/172/1193,4347/>

εξωτερικοί χρήστες αναφέρονται στα άτομα και στους φορείς οι οποίοι δεν λειτουργούν μέσα στην οικονομική μονάδα⁷.

1.3 ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

Ο κλάδος της λογιστικής χωρίζεται σε διάφορες κατηγορίες με βάση ορισμένα κριτήρια όπως είναι ο σκοπός και οι πληροφοριακές ανάγκες των ατόμων που εξυπηρετεί. Στη συνέχεια, ο παρακάτω πίνακας αναφέρεται στις κατηγορίες της λογιστικής σύμφωνα με τα κριτήρια που υφίστανται.

Πίνακας 1.1		
Οι διακρίσεις της λογιστικής με βάση τα κριτήρια που ακολουθούν		
<i>A/A</i>	<i>Κριτήριο</i>	<i>Διακρίσεις</i>
1	<i>Περιεχόμενο</i>	<i>Γενική λογιστική: περιλαμβάνονται οι βασικές αρχές που χρησιμοποιούνται σε οποιαδήποτε οικονομική μονάδα, ανεξάρτητα από το μέγεθός της.</i> <i>Ø Ειδική λογιστική: ασχολείται με ειδικά λογιστικά θέματα που αφορούν τους οικονομικούς οργανισμούς.</i>
2	<i>Κλάδος δραστηριοποίησης του οικονομικού οργανισμού</i>	<i>Û Εμπορική Λογιστική</i> <i>Û Βιομηχανική Λογιστική</i> <i>Û Τραπεζική Λογιστική</i>

⁷Ηρειώτης Ν., Βασιλείου Δ. (2008) «Χρηματοοικονομική Διοίκηση, θεωρία και πρακτική», Εκδόσεις Rosili, Αθήνα

		<p>Û <i>Λογιστική Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, κ.λπ.</i></p>
3	<i>Νομική μορφή του φορέα</i>	<p>✓ <i>Λογιστική των ατομικών επιχειρήσεων</i></p> <p>✓ <i>Λογιστική Εταιρειών</i></p> <p>✓ <i>Λογιστική των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων, κ.λπ.</i></p>
4	<i>Ιδιότητα του φορέα</i>	<p>· <i>Ιδιωτική Λογιστική</i></p> <p>· <i>Δημόσια Λογιστική</i></p>
5	<i>Οικονομική επιστήμη</i>	<p>§ <i>Μακροοικονομική λογιστική: υποδιαιρείται σε λογιστική οικονομικού εισοδήματος, εισροών-εκροών, χρηματικών ροών καθώς και σε λογιστική ισοζυγίου πληρωμών.</i></p> <p>§ <i>Μικροοικονομική λογιστική: αποτελείται από την Χρηματοοικονομική, την Διοικητική, την Επιχειρηματική καθώς και την Κυβερνητική.</i></p>
6	<i>Ακαδημαϊκή διδασκαλία</i>	<p>Û <i>Βασικές αρχές λογιστικής: περιλαμβάνει θέματα όπως, η έννοια των λογαριασμών, οι αποσβέσεις, η κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, κ.λπ.</i></p> <p>Û <i>Μέση λογιστική: περιλαμβάνει λεπτομερή προσδιορισμό των εννοιών όπως έσοδα – έξοδα, ανάλυση θεμάτων περιουσιακής</i></p>

		κατάστασης του οικονομικού οργανισμού, ανάλυση κεφαλαίου, κ.λπ. Û Προχωρημένη λογιστική: περιλαμβάνει την κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, περιοδικών οικονομικών καταστάσεων, λογιστικής εταιρειών και θυγατρικών τους, κ.λπ.
7	<i>Ειδικότητα</i>	Ø Φοροτεχνική Λογιστική Ø Λογιστική Εταιρειών, κ.λπ.
Πηγή: Ναουμ Χρήστος (1994), «Εισαγωγή στην Χρηματοοικονομική λογιστική», Εκδόσεις Interbooks, Αθήνα		

Σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα, πρέπει να σημειωθεί ότι η λογιστική διακρίνεται σε δύο κατηγορίες: τη Γενική και την Ειδική και οι υπόλοιπες θεωρούνται υποκατηγορίες αυτών των δύο.

Επιπλέον, θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο διαχωρισμός της λογιστικής ανάλογα με την οικονομική επιστήμη και ειδικότερα με το μικροοικονομικό επίπεδο είναι υψίστης σημασίας.

Ο όρος Χρηματοοικονομική Λογιστική αναφέρεται σε μια σειρά από πληροφορίες οι οποίες εμπεριέχουν την περιγραφή των πηγών προέλευσης των περιουσιακών στοιχείων ενός οργανισμού καθώς επίσης και τις υποχρεώσεις και δραστηριότητες του. Μέσω της

χρηματοοικονομικής λογιστικής παρέχεται βοήθεια στους επενδυτές και στους πιστωτές να λαμβάνουν ορθές αποφάσεις για την τοποθέτηση των κεφαλαίων τους.

Σε αντίθετη κατεύθυνση κινείται ο όρος Διοικητική Λογιστική, ο οποίος αφορά τον κλάδο εκείνο της λογιστικής όπου προσδιορίζονται, συγκεντρώνονται, αναλύονται, προετοιμάζονται και παρουσιάζονται τα δεδομένα χρηματοοικονομικού ή μη χαρακτήρα, των οποίων η χρήση γίνεται από τη διοίκηση ενός οργανισμού με σκοπό το σχεδιασμό, την αξιολόγηση και τον έλεγχο εντός των ορίων αυτής της μονάδας, μ'απώτερο στόχο την διασφάλιση της κατάλληλης και σωστής χρήσης των διαθέσιμων πόρων⁸.

1.2 ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΚΛΑΔΟΙ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

1.2.1 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ,

Η Διοικητική Λογιστική αναφέρεται στις εσωτερικές πληροφορίες της διοίκησης μιας οικονομικής μονάδας που αφορούν:

- Ø Την ανάλυση του κόστους λειτουργίας της επιχείρησης (cost accounting).
- Ø Τον προγραμματισμό (planning) της δράσης της επιχείρησης.
- Ø Τον έλεγχο (control) της υλοποίησης του προγραμματισμού αυτού.
- Ø Την αξιολόγηση (evaluation) της απόδοσης ατόμων και δραστηριοτήτων.

---

⁸Δημοπούλου- Δημάκη Ιωάννα (2006) «Γενική Λογιστική, Χρηματοοικονομική προσέγγιση», Εκδόσεις Interbooks, Αθήνα

Η χρήση αυτών των συγκεκριμένων πληροφοριών αφορά κατά κύριο λόγο την λήψη αποφάσεων που σχετίζονται με τον καταμερισμό των υλικών και ανθρώπινων πόρων της επιχείρησης.

Η Λογιστική αποτελεί τεχνική η οποία πραγματοποιεί το σύνολο των πράξεων που χρειάζονται σχετικά με ένα θέμα για μπορέσει να προκύψει το επιθυμητό αποτέλεσμα. Θα μπορούσε να ισχυριστεί κανείς ότι λογιστική ορίζεται η επιστήμη των λογαριασμών, η τέχνη να δημιουργούνται χρεωπιστωτικοί ή άλλοι λογαριασμοί, οι οποίοι όταν συσχετίζονται μεταξύ τους οδηγούν σε λογικό αποτέλεσμα. Η λογιστική χρησιμοποιεί διάφορες μεθόδους για την παρατήρηση των οικονομικών φαινομένων.

Ο φυσικός χώρος που διατίθεται από την επιχείρηση για να γίνουν όλες αυτές οι διεργασίες, είναι το λογιστήριο. Αυτός ο οικονομικός τομέας μιας επιχείρησης, ασχολείται με όλα τα στοιχεία που αφορούν την επιχείρηση, μετατρέποντάς τα αυτά σε οικονομικά στοιχεία. Τα οικονομικά στοιχεία επεξεργάζεται η λογιστική μέσω του λογισμού.

Η Λογιστική διακρίνεται σε δύο βασικές κατηγορίες, στην Διοικητική Λογιστική (MANAGEMENT ACCOUNTING) και στην Χρηματοοικονομική ή Γενική Λογιστική (FINANCIAL OR GENERAL ACCOUNTING).

Η Χρηματοοικονομική Λογιστική ασχολείται με την προετοιμασία των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων, όπως είναι ο ισολογισμός, τα αποτελέσματα χρήσεως, η κατάσταση πηγών και διάθεσης κεφαλαίων κ.λ.π. καθώς και με την δημοσίευσή τους, για να μπορεί να γίνει χρήση τους από ανθρώπους που κινούνται κατά κύριο λόγο εκτός επιχείρησης π.χ. προμηθευτές, μέτοχοι, τράπεζες, δανειστές, επενδυτές, κυβερνητικές υπηρεσίες κ.λπ.

Η Διοικητική Λογιστική ασχολείται με την εσωτερική αναδιάρθρωση, την χρησιμοποίηση των στοιχείων από τους MANAGERS και άλλους υπεύθυνους και στοχεύει στην καλύτερη οργάνωση, τον σχεδιασμό και τον προγραμματισμό της επιχείρησης καθώς και στον απολογιστικό έλεγχο των διαφόρων δραστηριοτήτων.

Με τη συμβολή αυτών των στοιχείων κόστους οι λογιστές βοηθούν στην καταγραφή προβλέψεων για το μέλλον, του ίδιου του κόστους, αλλά και άλλων μεγεθών της επιχείρησης, τα οποία χρειάζονται για την λήψη των επιχειρηματικών αποφάσεων (DECISION MAKING).

Η Διοικητική Λογιστική, αποτελεί νέα μέθοδο στην επιχειρηματική δράση, και ασχολείται με την παροχή λογιστικών πληροφοριών προς τα διοικητικά στελέχη της οικονομικής μονάδας. Οι πληροφορίες αυτές είναι απαραίτητες για την επιχείρηση για να σχεδιαστεί ο προγραμματισμός των δραστηριοτήτων, να πραγματοποιηθεί ο έλεγχος και να γίνει η αξιολόγηση των χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων των ενεργειών που υλοποιούνται. Η συγκεκριμένη χρησιμότητα της Λογιστικής σχετίζεται με την παροχή πληροφοριών μέσα στην επιχείρηση, για την υποβοήθηση της λήψης αποφάσεων στα επίπεδα της παραγωγής, του MARKETING, της αξιολόγησης των επενδύσεων (INVESTMENT ANALYSIS) και της ανάληψης νέων δραστηριοτήτων. Επιπρόσθετα κομμάτι του ρόλου της αποτελεί και η σχεδίαση (PLANNING) αποτελεσματικών συστημάτων ελέγχου (CONTROL) σχετικά με την πορεία του προγραμματισμού και της γενικότερης απόδοσης της επιχείρησης.

Η λογιστική των λογαριασμών αναπτύσσεται μέσα στον χώρο του λογιστηρίου με τους 4 παρακάτω αναφερόμενους σκοπούς:

1. Ο προσδιορισμός της Περιουσιακής κατάστασης.

2. Η παρακολούθηση των οικονομικών σχέσεων με τρίτους.
3. Ο προσδιορισμός των αποτελεσμάτων.
4. Η άσκηση ελέγχου.

Η λογιστική των λογαριασμών είναι μία διεύθυνση του οικονομικού τομέα που έχει το δικό της οργανόγραμμα.

1.2.2 ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ (ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΟΣΤΟΥΣ)

Η Λογιστική Κόστους αποτελεί τον κλάδο της λογιστικής ο οποίος αναφέρεται σε μια σειρά από συστηματικές εργασίες οι οποίες έχουν σαν στόχο την συγκέντρωση, την κατάταξη, την καταγραφή και τον κατάλληλο επιμερισμό των δαπανών μιας οικονομικής μονάδας με σκοπό τον προσδιορισμό του κόστους των προϊόντων που παράγονται και των υπηρεσιών που προσφέρονται.

1.2.3 Η ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

Η Δημόσια Κυβερνητική Λογιστική αποτελεί τον κλάδο της λογιστικής ο οποίος αναφέρεται στη μελέτη των ειδικών λογιστικών θεμάτων του κράτους, των ΟΤΑ και των ΝΠΔΔ τα οποία αφορούν κατά κύριο λόγο τον προϋπολογισμό και τον απολογισμό των εσόδων και εξόδων.

1.2.4 ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

Η Φορολογική Λογιστική αποτελεί τον κλάδο της λογιστικής ο οποίος αναφέρεται στη μελέτη των διατάξεων της φορολογικής νομοθεσίας και των επιπτώσεων που έχουν αυτές στη δραστηριότητα των οικονομικών μονάδων.

1.2.5 ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ,

Η Ελεγκτική Λογιστική αποτελεί τον κλάδο της λογιστικής ο οποίος αναφέρεται στον έλεγχο της ορθότητας και πληρότητας των λογιστικών εκθέσεων και στην πρόληψη και ανακάλυψη λαθών και ατασθαλιών. Ο συγκεκριμένος κλάδος χωρίζεται σε δυο κατηγορίες: την Εσωτερική και την Εξωτερική Ελεγκτική. Η Εσωτερική Ελεγκτική αναφέρεται στον εσωτερικό έλεγχο που διενεργείται από τις ίδιες οικονομικές μονάδες ενώ η Εξωτερική Ελεγκτική αναφέρεται στον εξωτερικό έλεγχο που διενεργείται από τους ανεξάρτητους ορκωτούς ελεγκτές, οι οποίοι θα πρέπει να ελέγξουν κατά πόσο οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις των οικονομικών μονάδων έχουν καταρτισθεί με βάση τις γενικά παραδεκτές λογιστικές αρχές.

ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Σε όλες τις αναπτυγμένες χώρες, η χρηματοοικονομική λογιστική διέπεται από νόμους και κανόνες λειτουργίας, δηλαδή λειτουργεί με βάση ένα συγκεκριμένο κανονιστικό πλαίσιο. Αυτό συμβαίνει διότι οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις αφορούν άτομα τα οποία δεν

παρευρίσκονται στην επιχείρηση και θα πρέπει να διασφαλιστούν ως προς την ποιότητα των πληροφοριών που τους παρέχονται. Σε αυτό το σημείο, θα πρέπει να επισημανθεί ότι σε κάποιες χώρες, το κανονιστικό πλαίσιο της λογιστικής αποφασίζεται από τις επαγγελματικές ενώσεις των λογιστών, σε ορισμένες άλλες από το κράτος και σε κάποιες άλλες συνδυάζονται και τα δύο.

Στην χώρα μας, το κράτος είναι αρμόδιο για το κανονιστικό πλαίσιο της λογιστικής το οποίο πηγάζει από:

- ∅ Το Γενικό Λογιστικό Σχέδιο και τα αντίστοιχα Κλαδικά που είναι ευθύνη του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας (Π.Δ. 1123/1980).
- ∅ Τον Κωδικοποιημένο Ν. 2190/1920 (περί ανωνύμων εταιρειών) που είναι αρμοδιότητα του Υφυπουργού Εμπορίου.
- ∅ Τις γνωμοδοτήσεις του Εθνικού Συμβουλίου Λογιστικής (Ε.ΣΥ.Λ.) που γίνονται δεκτές από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας.
- ∅ Τον φορολογικό νόμο που είναι αρμοδιότητα του Υπουργού Οικονομικών (Ν. 3522/ 2006).

1.4 ΧΡΗΣΤΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Σύμφωνα με τα προαναφερθέντα τα άτομα που χρησιμοποιούν τις λογιστικές πληροφορίες, δύναται να είναι αυτά που βρίσκονται σε μια οικονομική μονάδα ή αυτά που βρίσκονται εκτός από αυτή. Με βάση αυτό λοιπόν, χρήστες των λογιστικών πληροφοριών θεωρούνται:

ü Τα στελέχη - εργαζόμενοι: Όσον αφορά τα στελέχη, χρησιμοποιούν τις λογιστικές πληροφορίες για τη λήψη ορθών

αποφάσεων σχετικά με την επίλυση συγκεκριμένων προβλημάτων. Παραδείγματος χάριν, ο διευθυντής πωλήσεων σε μια επιχείρηση είναι υπεύθυνος να αποφασίσει εάν θα δεχθεί επιστροφές εμπορευμάτων από κάποιον πελάτη και αυτό συνεπάγεται με την ενημέρωση του για τους λόγους που ο πελάτης επιθυμεί να επιστρέψει τα εμπορεύματα. Επιπλέον, επιθυμούν πληροφορίες που σχετίζονται με τα κέρδη της επιχείρησης, το σύνολο των χρεών της, το ύψος των μετρητών και των καταθέσεων όψεως, το χρόνο λήξης των υποχρεώσεων της κλπ. Μέσα από αυτές τις πληροφορίες παρουσιάζεται μια σαφή εικόνα για την ρευστότητα και την αποδοτικότητα της επιχείρησης. Σχετικά με τους υπόλοιπους εργαζόμενους, χρησιμοποιούν τις πληροφορίες για να αξιολογήσουν την πορεία των δραστηριοτήτων της επιχείρησης και επιπλέον να εκτιμήσουν τις προοπτικές της. Ειδικότερα, το ενδιαφέρον τους εστιάζεται στην απόδοση κερδών της επιχείρησης καθώς από αυτά εξαρτάται η συνέχιση της απασχόλησής τους και το ύψος των αποδοχών τους.

Ü Οι φορείς: Οι φορείς χρησιμοποιούν τις πληροφορίες για τη λήψη αποφάσεων που σχετίζονται με την επένδυση ή μη σε κάποια επιχείρηση, για την αξιολόγηση της πορείας των εργασιών της, για την εκτίμηση της βιωσιμότητας της και για τον έλεγχο του έργου των εργασιών της. επιπλέον, οι συγκεκριμένες πληροφορίες αφορούν την χρηματοοικονομική θέση του οργανισμού, το σύνολο των κερδών του, τον επενδυτικό κίνδυνο κ.λπ.

Ü Οι πιστωτές: Οι πιστωτές περιλαμβάνουν τις τράπεζες, τους προμηθευτές και τους τρίτους που χορηγούν δανειακά κεφάλαια και πιστώσεις στην επιχείρηση. Σε αυτή την κατηγορία τίθεται το γνωστό θέμα του πιστωτικού κινδύνου, όπου υπάρχει η πιθανότητα να μην καταφέρουν οι πιστωτές να εισπράξουν τα κεφάλαιά τους και τους σχετικούς τόκους. Οι πιστωτές χρησιμοποιούν τις πληροφορίες που σχετίζονται με την ρευστότητα και την αποδοτικότητα μιας οικονομικής

μονάδας ώστε να ενημερωθούν για την δυνατότητα είσπραξης των κεφαλαίων τους.

Ü Το κράτος: Το κράτος δύναται να επιβάλλει την παύση μιας επιχείρησης για συγκεκριμένους λόγους καθώς επίσης και τη σύσταση και λειτουργία της. Επιθυμεί να λάβει πληροφορίες που σχετίζονται με τους παράγοντες που προσδιορίζουν τις τιμές των αγαθών και των υπηρεσιών, με το επίπεδο και τη διάρθρωση των επενδύσεων των επιχειρηματικών μονάδων καθώς επίσης και με τις εξαγωγές τους, τις δανειακές τους υποχρεώσεις, την παλαιότητα του εξοπλισμού τους και την ανταγωνιστικότητά τους σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Ü Οι πελάτες: Οι πελάτες χρησιμοποιούν τις πληροφορίες διότι θέλουν να γνωρίζουν εάν η επιχείρηση από την οποία αγόρασαν διάφορα αγαθά θα συνεχίσει τη λειτουργία της και την προσφορά της σε υπηρεσίες συντήρησης (service). Επιπλέον, ζητούν πληροφορίες για την τιμολογιακή πολιτική της επιχείρησης, τη δυνατότητα επιστροφής των προϊόντων που αγόρασαν κ.λπ.⁹.

1.5 ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Σύμφωνα με την Επιτροπή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων καθορίζεται η χρησιμότητα των λογιστικών πληροφοριών στο Πλαίσιο Κατάρτισης και Παρουσίασης των Λογιστικών Καταστάσεων η οποία αφορά την:

Ø Κατανόηση: οι λογιστικές πληροφορίες θα πρέπει να είναι κατανοητές το οποίο εξαρτάται και από τον λογιστή ο οποίος τις παράγει

---

⁹Παπάς Α. Αντώνιος (2006) «Χρηματοοικονομική Λογιστική Τόμος Α και Β», Εκδόσεις Μπένου, Αθήνα

και από αυτόν που τις χρησιμοποιεί. Δεν θα πρέπει να έχουν ασάφειες και στοιχεία τα οποία δεν είναι εύκολο να κατανοηθούν. Πάνω σε αυτό, γίνεται αναφορά από το νόμο 2190 του 1920 Περί Ανωνύμων Εταιριών, ο οποίος ορίζει ότι: *«οι λογιστικές καταστάσεις πρέπει να εμφανίζουν με σαφήνεια τη χρηματοοικονομική θέση της εταιρίας».*

Ø **Σχετικότητα:** οι λογιστικές πληροφορίες θα πρέπει να είναι σχετικές πράγμα που σημαίνει ότι θα πρέπει να είναι άμεσα συνδεδεμένες με το αντικείμενο για το οποίο ο χρήστης τους θα προχωρήσει στη λήψη αποφάσεων. Με αυτό τον τρόπο δίνεται η δυνατότητα στους χρήστες να προχωρήσουν στην αξιολόγηση ενεργειών και καταστάσεων, στην πρόβλεψη εξελίξεων, στην επαλήθευση της έκβασης των αποφάσεων τους και στον έλεγχο της ορθότητας τους. Στην περίπτωση που οι πληροφορίες δεν χαρακτηρίζονται από σχετικότητα, τότε και οι αποφάσεις δεν θα είναι ορθολογικές.

Ø **Αξιοπιστία:** Οι λογιστικές πληροφορίες θα πρέπει να είναι αξιόπιστες δηλαδή να ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα. Αυτό σημαίνει ότι δεν θα πρέπει να έχουν λάθη και παραλείψεις.

Ø **Συγκρισιμότητα:** οι λογιστικές πληροφορίες θα πρέπει να είναι συγκρίσιμες με αυτές από προηγούμενα έτη και με τις αντίστοιχες των άλλων επιχειρήσεων του ίδιου κλάδου. Η συγκρισιμότητα θα εξασφαλιστεί υιοθετώντας και εφαρμόζοντας όλες οι επιχειρήσεις τους ενιαίους κανόνες και τις μεθόδους παραγωγής και παροχής των λογιστικών πληροφοριών¹⁰.

---

¹⁰ Παπιάς Α. Αντώνιος (2006) «Χρηματοοικονομική Λογιστική Τόμος Α και Β», Εκδόσεις Μπένου, Αθήνα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

2.1 ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Η κατάρτιση των λογιστικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων (Financial Statements) είναι υποχρεωτική για τις επιχειρήσεις σε τακτά χρονικά διαστήματα¹¹.

Τα γεγονότα που αναλύονται, καταχωρούνται, συγκεντρώνονται και παρουσιάζονται και τα οποία ασκούν επιρροές στην οικονομική κατάσταση σε έναν οργανισμό βασίζονται σε ένα σύνολο από θεμελιώδεις λογιστικές αρχές οι οποίες είναι οι ακόλουθες:

Û *Η αρχή της αυτοτελούς λογιστικής οντότητας.* Με βάση την συγκεκριμένη αρχή, η λογιστική μονάδα είναι ανεξάρτητη σχετικά με τους άλλους φορείς και έχει ένα αυτοτελές σύστημα λογιστικών βιβλίων.

Û *Η αρχή της χρηματικής μέτρησης.* Η συγκεκριμένη λογιστική αρχή καταχωρεί μόνο εκείνα τα λογιστικά γεγονότα τα οποία αποδίδονται σε χρηματικές μονάδες.

Û *Η αρχή της αντικειμενικότητας.* Η αρχή της αντικειμενικότητας αποδεικνύει αντικειμενικά το ύψος της αξίας των μέσων δράσης και των υποχρεώσεων μίας λογιστικής μονάδας. Αναφέροντας τον όρο «αντικειμενική απόδειξη του ύψους της αξίας» εννοείται αυτό που αποδεικνύεται με παραστατικά έγγραφα, όπως για παράδειγμα, τα τιμολόγια, οι αποδείξεις, τα συμβόλαια, κ.λπ.

---

¹¹Νιάρχος Ν. (2006) «Χρηματοοικονομική ανάλυση λογιστικών καταστάσεων», Εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα

ü *Η αρχή της σταθερότητας της νομισματικής μονάδας.* Σύμφωνα με τη συγκεκριμένη λογιστική αρχή, η νομισματική μονάδα είναι αυτόνομη και δεν επιδέχεται πιέσεις στις τροποποιήσεις της λογιστικής χρήσης.

ü *Η αρχή της πλήρους αποκάλυψης.* Η υποχρέωση της συγκεκριμένης λογιστικής αρχής αφορά την πλήρη αποκάλυψη στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις όλων των στοιχείων που αποσαφηνίζουν την πλήρη οικονομική θέση μιας επιχείρησης.

ü *Η αρχή του ιστορικού κόστους.* Η υποχρέωση της λογιστικής αρχής του ιστορικού κόστους είναι η εμφάνιση των μέσων δράσης και των υποχρεώσεων της επιχείρησης στην αξία απόκτησης τους. Στην συγκεκριμένη αρχή εξαιρούνται οι Ανώνυμες Εταιρείες και οι Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης καθώς ο νόμος στη χώρα μας προβλέπει την εφαρμογή της βασικής λογιστικής αρχής του ελάχιστου κόστους δηλαδή την αποτίμηση στη χαμηλότερη αξία μεταξύ του ιστορικού και του τρέχοντος κόστους.

ü *Η αρχή της συνέχειας της επιχειρηματικής δραστηριότητας.* Σύμφωνα με τη συγκεκριμένη λογιστική αρχή η επιχείρηση ξεκινάει τη δραστηριότητα της από την στιγμή που συστήνεται και η δράση της ολοκληρώνεται με τη λύση και εκκαθάρισή της.

ü *Η αρχή της περιοδικότητας.* Σύμφωνα με την αρχή της περιοδικότητας γίνεται ένας διαχωρισμός στη ζωή της επιχείρησης σε ίσα χρονικά διαστήματα (λογιστική χρήση) με βασικό σκοπό να υπολογιστούν ετησίως τα αποτελέσματα της λογιστικής μονάδας και να πραγματοποιηθεί η κατάρτιση της χρηματοοικονομικής της κατάστασης.

ü *Η αρχή της πραγματοποιήσεως των εσόδων.* Σύμφωνα με την αρχή της πραγματοποιήσεως των εσόδων, το έσοδο πραγματοποιείται όταν ο κύκλος των διαδικασιών δημιουργίας εσόδων έχει τελειώσει ή σχεδόν τελειώσει και πραγματοποιείται η διαδικασία της συναλλαγής – ανταλλαγής.

ü *Η αρχή της αναγνώρισης των εξόδων.* Στην συγκεκριμένη λογιστική αρχή για να επέλθει η αναγνώριση ενός εξόδου θα πρέπει να είναι είτε άμεσα είτε έμμεσα συνδεδεμένο με τη δημιουργία εσόδων.

ü *Η αρχή της συσχέτισης των εσόδων και των εξόδων για την εξαγωγή αποτελέσματος.* Η υποχρέωση της συγκεκριμένης αρχής είναι η συσχέτιση των εσόδων με τα έξοδα με σκοπό τον προσδιορισμό του αποτελέσματος που επιτεύχθηκε από τη λογιστική μονάδα στη διάρκεια μιας λογιστικής χρήσης.

ü *Η αρχή της συντηρητικότητας.* Η υποχρέωση της συγκεκριμένης αρχής αφορά την επιλογή μιας μεθόδου ανάλογα με την περίπτωση η οποία θα επιφέρει πιο συντηρητικά αποτελέσματα πράγμα που σημαίνει ότι το Ενεργητικό θα βρίσκεται στην χαμηλότερη δυνατή αξία του, το Παθητικό στην υψηλότερη δυνατή αξία του, τα έσοδα στην χαμηλότερη δυνατή αξία τους και τα έξοδα στην υψηλότερη δυνατή αξία τους.

ü *Η αρχή της συγκρισιμότητας.* Η υποχρέωση της συγκεκριμένης αρχής είναι να δημοσιεύονται τα λογιστικά δεδομένα για τουλάχιστον δυο συναπτά έτη κάθε φορά που ολοκληρώνεται η λογιστική χρήση με σκοπό το τρίτο ενδιαφερόμενο πρόσωπο να είναι σε θέση να βγάξει τα συμπεράσματα του για την διαχρονική πορεία της επιχείρησης.

ü *Η αρχή της συνέπειας των λογιστικών μεθόδων.* Η υποχρέωση της συγκεκριμένης λογιστικής αρχής είναι να εφαρμόζονται οι ίδιες μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν στην προηγούμενη λογιστική χρήση, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας της κατάρτισης των λογιστικών καταστάσεων, με βασικό σκοπό να μην επέλθει η αλλοίωση της διαχρονικής χρηματοοικονομικής εικόνας της λογιστικής μονάδας.

ü *Η αρχή της ουσιαστικότητας των λογιστικών πληροφοριών.* Σύμφωνα με την συγκεκριμένη λογιστική αρχή, οι πληροφορίες των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων θα πρέπει να είναι συνοπτικές και

ουσιαστικότερες ώστε ο τρίτος ενδιαφερόμενος να είναι σε θέση να αντιλαμβάνεται την χρηματοοικονομική κατάσταση της επιχείρησης¹².

2.2 Ο ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Ο όρος Ισολογισμός αναφέρεται σε έναν λογιστικό πίνακα ο οποίος παρουσιάζει τα περιουσιακά στοιχεία, τις υποχρεώσεις και τις απαιτήσεις μιας επιχείρησης σε ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Ως επί το πλείστον, στην αριστερή μεριά του ισολογισμού παρουσιάζεται το Ενεργητικό της επιχείρησης δηλαδή τα έσοδα και στην δεξιά μεριά το Παθητικό της επιχείρησης δηλαδή τα έξοδα.

Οι στήλες που εμπεριέχουν το Ενεργητικό της επιχείρησης παρουσιάζουν τα στοιχεία των λογαριασμών με χρεωστικό υπόλοιπο και οι στήλες που εμπεριέχουν το Παθητικό της επιχείρησης παρουσιάζουν τα στοιχεία των λογαριασμών με πιστωτικό υπόλοιπο.

Οι αντίθετοι λογαριασμοί εξαιρούνται από τον Ισολογισμό καθώς λειτουργούν αφαιρετικά.

Το κριτήριο στο οποίο βασίζονται οι λογαριασμοί του Ενεργητικού της επιχείρησης, σύμφωνα με το Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, είναι η ρευστότητα πράγμα που σημαίνει ότι παρουσιάζονται πρώτοι οι λογαριασμοί του μη Κυκλοφορούντος Ενεργητικού, όπως είναι τα οικόπεδα, τα κτίρια, τα μηχανήματα, κ.λπ. και κατόπιν οι λογαριασμοί του Κυκλοφορούντος Ενεργητικού, όπως είναι τα εμπορεύματα, οι απαιτήσεις, τα χρεόγραφα και τα διαθέσιμα.

---

¹²Παρασκευόπουλος Δημήτριος (1999), «Γενικές αρχές λογιστικής», Εκδόσεις Interbooks, Αθήνα

Επίσης, σχετικά με τους λογαριασμούς του Παθητικού πρώτα παρουσιάζονται αυτοί της καθαρής θέσης όπως είναι το μετοχικό κεφάλαιο και τα αποθεματικά, κατόπιν οι λογαριασμοί των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων, όπως είναι τα ομολογιακά δάνεια και τελευταίοι έρχονται αυτοί των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων όπως είναι τα πληρωτέα γραμμάτια.

Οι μορφές που διακρίνουν τους Ισολογισμούς με βάση την περιοδικότητα τους είναι:

∅ Οι τακτικοί ισολογισμοί, οι οποίοι καταρτίζονται σε τακτά χρονικά διαστήματα και ως επί το πλείστον με την ολοκλήρωση της κάθε λογιστικής χρήσης.

∅ Οι έκτακτοι ισολογισμοί, οι οποίοι καταρτίζονται είτε όταν συγχωνεύονται εταιρίες είτε όταν γίνεται εκκαθάριση τους λόγω πτώχευσης¹³.

Χαρακτηριστικά του Ισολογισμού

Η κατάρτιση ενός Ισολογισμού προϋποθέτει τα εξής:

- Ειλικρίνεια.
- Σαφήνεια.
- Συνέπεια.
- Συγκρισιμότητα.

Ο τρόπος με τον οποίο θα πρέπει να καταρτίζεται ένας Ισολογισμός ώστε να τηρηθούν οι προαναφερθέντες προϋποθέσεις είναι:

---

¹³Παπιάς Α. Αντώνιος (2006) «Χρηματοοικονομική Λογιστική Τόμος Α και Β», Εκδόσεις Μπένου, Αθήνα

- ∅ Να ακολουθεί τις γενικά παραδεκτές λογιστικές αρχές.
- ∅ Να τηρεί την διαδικασία της φυσικής απογραφής.
- ∅ Να παρουσιάζει την κατάλληλη επικεφαλίδα.
- ∅ Να υπάρχει σαφήνεια στους τίτλους των λογαριασμών.
- ∅ Να είναι ταξινομημένοι οι λογαριασμοί σε ομάδες.
- ∅ Να παρουσιάζει πάνω από μία λογιστικές χρήσεις για σύγκριση.
- ∅ Να παρέχονται οι απαραίτητες οικονομικές πληροφορίες όπου χρειάζεται με σκοπό να τηρηθεί η βασική λογιστική αρχή της πλήρους γνωστοποίησης.
- ∅ Να είναι εμφανής η επωνυμία της επιχείρησης στην οποία αναφέρεται ο Ισολογισμός.
- ∅ Να είναι εμφανής η νομική μορφή της επιχείρησης.
- ∅ Να είναι εμφανές το αντικείμενο της δραστηριότητας της επιχείρησης.
- ∅ Να είναι εμφανής ο τίτλος «ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ».
- ∅ Να είναι εμφανές το είδος του Ισολογισμού.
- ∅ Να είναι εμφανή η ημερομηνία κατάρτισης του Ισολογισμού.
- ∅ Να είναι εμφανής η λογιστική χρήση που καλύπτεται.
- ∅ Να είναι εμφανής η νομισματική μονάδα.
- ∅ Να είναι εμφανείς οι ενδείξεις Ενεργητικό και Παθητικό¹⁴.

---

¹⁴<http://www.euretirio.com/2010/06/isologismos.html>

2.3 ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ

Η κατάσταση του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης αποτελεί μια έκθεση η οποία αφορά το σύνολο συνοπτικών πληροφοριών που αναφέρονται στα έσοδα, στα κέρδη, στα έξοδα και στις ζημιές που παρουσιάστηκαν σε μια συγκεκριμένη λογιστική χρήση.

Τα χαρακτηριστικά τα οποία αφορούν την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης είναι:

- Ø Η εμφάνιση του τίτλου «ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ».
- Ø Η λογιστική χρήση στην οποία αναφέρεται.
- Ø Η νομισματική μονάδα.¹⁵

Τα μέρη στα οποία χωρίζεται η κατάσταση των αποτελεσμάτων χρήσης είναι δύο. Το πρώτο μέρος αποτελεί τα στοιχεία των λογαριασμών των λειτουργικών εσόδων και τα στοιχεία των λογαριασμών των λειτουργικών εξόδων. Με βάση αυτό λοιπόν, καθορίζεται το αποτέλεσμα εκμετάλλευσης ως εξής:

Αποτέλεσμα εκμετάλλευσης =

Έσοδα από πωλήσεις εμπορευμάτων ή προϊόντων/παροχή υπηρεσιών

+ Έσοδα από λοιπές συνήθεις δραστηριότητες

- Έξοδα κατ' είδος

---

¹⁵<http://www.euretirio.com/2010/06/katastasi-apotelesmaton-xrasis.html>

Το δεύτερο μέρος αναφέρεται στους λογαριασμούς των μη λειτουργικών (έκτακτων) εσόδων και κερδών και κατόπιν στους λογαριασμούς των μη λειτουργικών εξόδων και ζημιών.

Με βάση αυτό λοιπόν, η κατάσταση των αποτελεσμάτων χρήσης καθορίζεται ως εξής:

Αποτελέσματα Χρήσης =

Αποτέλεσμα Εκμετάλλευσης

+ μη Λειτουργικά Έσοδα

+ μη Λειτουργικά Κέρδη

- μη Λειτουργικά Έξοδα

- μη Λειτουργικές Ζημιές¹⁶

Τα μη λειτουργικά έσοδα αναφέρονται σε αυτά τα οποία οφείλονται σε μη συνηθισμένες δραστηριότητες ή σε διάφορα έκτακτα γεγονότα όπως είναι για παράδειγμα τα έσοδα προηγούμενων χρήσεων, οι κρατικές επιχορηγήσεις, οι πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές κ.λπ.¹⁷.

Επίσης τα μη λειτουργικά έξοδα, αναφέρονται σε αυτά τα οποία προκύπτουν από ασυνήθιστες δραστηριότητες ή από διάφορα έκτακτα γεγονότα όπως είναι για παράδειγμα τα έξοδα προηγούμενων χρήσεων, τα πρόστιμα, οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές κ.λπ.¹⁸.

---

¹⁶<http://www.euretirio.com/2010/06/apotelesmata-xrasis.html>

¹⁷<http://www.euretirio.com/2010/06/esodo.html>

Δημοπούλου- Δημάκη Ιωάννα (2006) «Γενική Λογιστική, Χρηματοοικονομική προσέγγιση», Εκδόσεις Interbooks, Αθήνα

¹⁸<http://www.euretirio.com/2010/06/exodo.html>

2.4 ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Σύμφωνα με το υπόδειγμα του Ε.Γ.Λ.Σ. είναι υποχρεωτική η κατάρτιση του πίνακα διάθεσης αποτελεσμάτων με την ολοκλήρωση κάθε χρήσης. Επίσης, είναι υποχρεωτική η καταχώρηση του στο βιβλίο απογραφών και ισολογισμών των οικονομικών μονάδων και η δημοσίευση του στο τέλος κάθε χρήσης.

Οι στήλες που παρουσιάζονται τα στοιχεία του πίνακα διάθεσης αποτελεσμάτων είναι δυο και έχουν ως εξής¹⁹:

Υπόδειγμα πίνακα διάθεσης αποτελεσμάτων

Καθαρά αποτελέσματα (κέρδη) χρήσεως

+ υπόλοιπο αποτελεσμάτων (κερδών) προηγούμενων χρήσεων

– διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγούμενων χρήσεων

+ αποθεματικά προς διάθεση

Σύνολο

ΜΕΙΟΝ (-) φόρος εισοδήματος

λοιποί μη ενσωματωμένοι στο λειτουργικό κόστος φόροι

= *Κέρδη προς διάθεση ή Ζημιές εις νέον*

Η διάθεση των κερδών πραγματοποιείται ως εξής:

---

¹⁹http://repository.edulll.gr/edulll/retrieve/4389/1282_02_%CE%9F%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%BD%CE%BF%CE%BC%CE%B9%CE%BA%CE%AD%CF%82%20%CE%9A%CE%B1%CF%84%CE%B1%CF%83%CF%84%CE%AC%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82%20%CE%BA%CE%B1%CE%B9%20%CE%91%CF%81%CE%B9%CE%B8%CE%BC%CE%BF%CE%B4%CE%B5%CE%AF%CE%BA%CF%84%CE%B5%CF%82.pdf

- Τακτικό αποθεματικό.
- Μερίσματα.
- Αποθεματικά καταστατικού.
- Ειδικά και έκτακτα αποθεματικά.
- Αφορολόγητα αποθεματικά.
- Αμοιβές μελών Διοικητικού Συμβουλίου.
- Υπόλοιπο κερδών εις νέο²⁰.

Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να αναφερθεί ότι οι μορφές με τις οποίες πραγματοποιείται η διάθεση των αποτελεσμάτων είναι τρεις και αφορούν τα αποθεματικά, τα μερίσματα και τα κέρδη εις νέο.

Ο όρος αποθεματικό αναφέρεται στο ποσό το οποίο δεσμεύεται από τα διανεμηθέντα κέρδη. Το τακτικό αποθεματικό χρησιμοποιείται για να καλυφθούν τυχόν μελλοντικοί κίνδυνοι ενώ τα προαιρετικά αποθεματικά (ειδικά, έκτακτα), προορίζονται για την χρηματοδότηση της ανάπτυξης και επέκτασης της επιχείρησης.

Ο όρος μέρισμα αναφέρεται στο μερίδιο ανά μετοχή των καθαρών κερδών μιας εταιρείας που διανέμεται στους μετόχους της. Κατά κύριο λόγο τα μερίσματα δίνονται σε μετρητά χωρίς αυτό να αποκλείει την πιθανότητα να δοθούν υπό μορφή μετοχών ή άλλων περιουσιακών στοιχείων. Επιπλέον, αποτελούν το έναυσμα για τους επενδυτές να έχουν στην κατοχή τους μετοχές που προέρχονται από μεγάλες εταιρίες ακόμα και αν δεν θα υπάρξει μεγάλη ανάπτυξη από αυτές.

---

²⁰ Δημοπούλου- Δημάκη Ιωάννα (2006) «Γενική Λογιστική, Χρηματοοικονομική προσέγγιση», Εκδόσεις Interbooks, Αθήνα

Ο όρος τα κέρδη εις νέον ή εσωτερικά κεφάλαια σε μια επιχείρηση αναφέρεται στα παρακρατηθέντα κέρδη τα οποία δεν έχουν διανεμηθεί στους εταίρους-μετόχους και γίνεται χρήση τους για να χρηματοδοτηθούν νέες επενδύσεις²¹.

2.5 ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Οι ταμειακές ροές αποτελούν τις εισροές και τις εκροές μετρητών και ισοδύναμων μετρητών. Είναι υψίστης σημασίας η Κατάσταση Ταμειακών Ροών και γι αυτούς που χρησιμοποιούν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και για τα διευθύνοντα στελέχη της επιχείρησης.

Οι άμεσα ενδιαφερόμενοι χρήστες των ταμειακών ροών της οικονομικής μονάδας έχουν σαν στόχο την αξιολόγηση της ικανότητας της οικονομικής μονάδας όσον αφορά την ρευστοποίηση των κερδών, την πληρωμή των μερισμάτων και την χρηματοδότηση επενδύσεων που παράγουν επιπρόσθετες ταμειακές ροές.

Όσον αφορά τη διοίκηση της οικονομικής μονάδας, η Κατάσταση Ταμειακών Ροών χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση της ικανότητας της να ρυθμίζει υποχρεώσεις της, να συνεχίζει τις λειτουργικές της δραστηριότητες και να καταβάλλει μερίσματα στους επενδυτές της.

Οι ταμειακές ροές μιας οικονομικής μονάδας προέρχονται από λειτουργικές, επενδυτικές και χρηματοδοτικές δραστηριότητες.

---

²¹ΚοντάκοςΓ. Αριστοτέλης (2001) « Γενική Λογιστική σε €», Εκδόσεις Έλλην, Αθήνα

Στην συνέχεια παρουσιάζονται παραδείγματα ταμειακών ροών που προέρχονται από λειτουργικές δραστηριότητες και είναι τα εξής:

- Οι εισπράξεις που προέρχονται από τις πωλήσεις των αγαθών και των υπηρεσιών, τις προμήθειες, τα δικαιώματα και από άλλα εισοδήματα.
- Οι πληρωμές στους προμηθευτές, τους υπαλλήλους, τον φόρο εισοδήματος.

Παραδείγματα ταμειακών ροών τα οποία προέρχονται από επενδυτικές δραστηριότητες είναι τα εξής:

- Û Πληρωμές για αγορά και εισπράξεις από εκποίηση ακίνητης ιδιοκτησίας, μηχανών/εξοπλισμού, άυλων στοιχείων ενεργητικού.
- Û Πληρωμές για απόκτηση και εισπράξεις από εκποίηση εργαλείων Ιδίων Κεφαλαίων ή εργαλείων δανεισμού άλλων οντοτήτων και κοινοπραξιών.
- Û Πληρωμές και εισπράξεις από συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης, προθεσμιακά συμβόλαια και συμβόλαια ανταλλαγής.

Τέλος, παρουσιάζονται παραδείγματα ταμειακών ροών που προέρχονται από χρηματοδοτικές δραστηριότητες και είναι τα εξής:

- Ø Οι εισπράξεις από και οι πληρωμές για έκδοση και εξαγορά εργαλείων Ιδίων Κεφαλαίων και δανεισμού.
- Ø Οι εισπράξεις από και οι πληρωμές για, δάνεια και άλλες μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις.
- Ø Η αποπληρωμή (από μισθωτή) μίας υποχρέωσης από χρηματοδοτική μίσθωση²².

---

²²<http://www.intercol.edu/media/GLOBAL/TOMOI%20SAMPLE%20PAGES/TOMOS%20B/DLP7.pdf>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ - ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

3.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο βασικός σκοπός των πρόσθετων βιβλίων είναι η παρακολούθηση ορισμένων μορφών συναλλαγών και ορισμένων κατηγοριών επιτηδευματιών στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και όλα τα συνεργεία αυτοκινήτων όλων των ειδικοτήτων. Τα πρόσθετα βιβλία είναι υποχρεωτικό να τηρούνται και αφορούν το αντικείμενο εργασιών του επιτηδευματία και δεν συνδέονται με το ύψος των ακαθάριστων εσόδων του ή με την κατηγορία των βιβλίων του.

Τρόπος και τόπος τήρησης

Τα πρόσθετα βιβλία είναι απλογραφικά και εξωλογιστικά και ως προς την τήρηση τους θα πρέπει να είναι πάντοτε θεωρημένα είτε χειρόγραφα είτε μηχανογραφικά.

Επιπλέον σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 21 παρ.1 του ΚΒΣ ο τόπος που τηρούνται τα πρόσθετα βιβλία αφορά την επαγγελματική εγκατάσταση του επιτηδευματία που ασκείται η δραστηριότητα του.

3.2 ΧΡΟΝΟΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ – ΕΚΤΥΠΩΣΗΣ

Με βάση τις διατάξεις του άρθρου 17 παρ. 1,2 και 10 του ΚΒΣ πραγματοποιείται η ενημέρωση των πρόσθετων βιβλίων τα οποία θα πρέπει να ενημερώνονται και να εκτυπώνονται μέσα στις προθεσμίες που προβλέπουν είτε οι διατάξεις του ΚΒΣ είτε οι αποφάσεις του

Υπουργού Οικονομικών. Σε αυτό εξαιρούνται τα βιβλία όπου η ενημέρωση τους πραγματοποιείται με τα εκδιδόμενα παραστατικά τα οποία έχουν τη δυνατότητα να εκτυπωθούν μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα. Αυτό όμως προϋποθέτει, σύμφωνα με το άρθρο 24 παρ. 6 του ΚΒΣ ότι όταν ζητηθούν από τον προϊστάμενο ή από τον υπάλληλο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας θα εκτυπωθούν σε μη θεωρημένο μηχανογραφικό χαρτί μέχρι την τελευταία ημέρα ενημέρωσης.

Σε αυτό συμπεριλαμβάνεται και το βιβλίο κίνησης οχημάτων το οποίο δύναται να εκτυπωθεί μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα. Σύμφωνα με την απόφαση 1016567/190/0015/ΠΟΛ.1027/20.2.2003:

1. «Από 01.01.2003 δίνεται η δυνατότητα στα δεδομένα των μηχανογραφικά τηρούμενων βιβλίων της «Αποθήκευσης» (Άρθρο 10 παρ. 5 περίπτωση ηβ'), της «Κίνησης Οχημάτων» (Άρθρο 10 παρ. 5 περίπτωση ιη') και της « Προσωρινής Εναπόθεσης (ΑΥ.Ο.1041614/ΠΟΛ.1100/4.4.1995), να εγγράφονται σε θεωρημένο οπτικό δίσκο (CD-ROM τεχνολογίας WORM) μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα εκείνου που αφορούν αντί της εκτύπωσης αυτών σε θεωρημένα έντυπα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 24 παρ. 6 του ΚΒΣ».

2. «Ο οπτικός δίσκος θεωρείται και προστατεύεται από περισσότερες προσπάθειες εγγραφής, έτσι ώστε να διασφαλίζονται οι πληροφορίες που εμπεριέχονται σ' αυτόν. Όσον αφορά τη διαδικασία σήμανσης-θεώρησης των οπτικών δίσκων ισχύουν τα όσα αναφέρονται στις περιπτώσεις 1 έως 3.3 της ΠΟΛ.1167/02».

3. «Οι διατάξεις του ΚΒΣ καθώς και της ΠΟΛ.1100/4.4.1995 ορίζουν τα δεδομένα που εγγράφονται στον οπτικό δίσκο για το βιβλίο προσωρινής εναπόθεσης, ενώ αναγράφεται επιπλέον για κάθε μήνα ο αριθμός των μερίδων που περιλαμβάνονται».

4. «Όσον αφορά τα ανωτέρω βιβλία υπο-καταστημάτων παρέχεται η δυνατότητα αυτά να περιλαμβάνονται στο CD που τηρείται στην έδρα υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει απευθείας σύνδεση μεταξύ τους και είναι δυνατή άμεσα από το υποκατάστημα η ανάγνωση και εκτύπωση του συγκεκριμένου οπτικού δίσκου».

5. «Στο λογισμικό της εκάστοτε επιχείρησης θα πρέπει να περιλαμβάνεται και η δυνατότητα ανάγνωσης των αποθηκευμένων δεδομένων του CD (βιβλίο κίνησης οχημάτων, αποθήκευσης, προσωρινής εναπόθεσης) και εκτύπωσης αυτών (όλων ή μερικών) όταν ζητείται από τον έλεγχο».

6. «Η μη διαφύλαξη του οπτικού δίσκου η αδυναμία αναπαραγωγής του περιεχομένου αυτών εξομοιώνονται με μη τήρηση του βιβλίου που εμπεριέχεται σ' αυτά. Τα αποθηκευμένα δεδομένα εκτυπώνονται σε διάστημα τριών ημερών όταν ζητηθεί από τον έλεγχο. Υπό συνθήκες η παραπάνω προθεσμία δύναται να παραταθεί μέχρι 15 ημέρες όταν η εκτύπωσή τους κρίνεται δυσχερής στη συγκεκριμένη προθεσμία».

Τα πρόσθετα βιβλία του άρθρου 10 παρ. 5 του ΚΒΣ δίνουν την δυνατότητα σε αυτούς που τα τηρούν της απαλλαγής της θεώρησης των φορολογικών στοιχείων που αναφέρονται στις συναλλαγές που καταχωρούνται στα τηρούμενα πρόσθετα βιβλία με υποχρεωτική όμως την αναγραφή της αξίας και του αύξοντα αριθμού του εκδοθέντος φορολογικού στοιχείου σε αυτά, μέχρι το τέλος της επόμενης μέρας από την έκδοσή του.

Επιπλέον, όσοι τηρούν τα πρόσθετα βιβλία έχουν τη δυνατότητα απαλλαγής από την υποχρέωση χρήσης Ε.Α.Φ.Δ.Σ.Σ. (ΠΟΛ.1284/2002).

Η βασική χρήση των πρόσθετων βιβλίων είναι η καταχώρηση γεγονότων που σχετίζονται με συναλλαγές όπως είναι για παράδειγμα η είσοδος αυτοκινήτου πράγμα που σημαίνει ότι είναι άμεσος ο χρόνος

ενημέρωσής τους. Στην περίπτωση που η τήρηση των πρόσθετων βιβλίων γίνεται μηχανογραφικά τότε δεν επιτρέπεται να εκτυπωθούν σε περισσότερο χρόνο από το χρόνο που έχουν ενημερωθεί. Σε αυτό εξαιρούνται τα βιβλία όπου πραγματοποιείται η ενημέρωσή τους με τα εκδιδόμενα παραστατικά όπως είναι για παράδειγμα τα βιβλία κίνησης οχημάτων των οποίων η εκτύπωση τους γίνεται μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα. Η χειρόγραφη αναγραφή του α/α και της αξία του κάθε στοιχείου επιτρέπεται μόνο όταν η τήρηση των βιβλίων γίνεται μηχανογραφικά.

Οι επιτηδευματίες οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες είναι υποχρεωμένοι για αυτές τις συναλλαγές να προχωρούν στην έκδοση αποδείξεων παροχής υπηρεσιών και στους επιτηδευματίες αλλά και στους ιδιώτες.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 30 παρ. 6 του ν.3522/2006 δίνεται η δυνατότητα κατόπιν γνωστοποίησης στον αρμόδιο προϊστάμενο Δ.Ο.Υ. να τηρείται ιδιαίτερη σειρά σε κάποια πρόσθετα βιβλία της παρ.5 του άρθρου 10 του Κ.Β.Σ., με βασική προϋπόθεση όμως ότι θα γίνεται η θεώρηση των βιβλίων με αναγραφόμενη την ένδειξη «Διαρκής παροχή υπηρεσίας».

3.3 ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΡΗΣΗΣ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

Η τήρηση των πρόσθετων βιβλίων για κάποιες δραστηριότητες έχει καθιερωθεί με κύριο στόχο να πραγματοποιείται άμεσος έλεγχος στην εμφάνιση των συναλλαγών της επιχείρησης ή του επιτηδευματία και στην έκδοση των αντίστοιχων στοιχείων εσόδων. Ο έλεγχος αυτών των βιβλίων βασίζεται:

Ø Στην πιστοποίηση καταγραφής σε αυτό συναλλαγών ή άλλων γεγονότων που συνδέονται με τα έσοδα της επιχείρησης.

Ø Στη διαπίστωση έκδοσης αντίστοιχων στοιχείων εσόδων για όλες τις εγγραφές που έγιναν στα πρόσθετα βιβλία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 10 ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΒΙΒΛΙΩΝ & ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

4.1 ΒΙΒΛΙΟ ΠΟΣΟΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ

Υπόχρεος τήρησης

Οι επιτηδευματίες οι οποίοι τηρούν το βιβλίο ή διπλότυπο δελτίο ποσοτικής παραλαβής αποτελούν:

- Ø Φυσικό πρόσωπο.
- Ø Νομικό πρόσωπο.
- Ø Πρόσωπο της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του ΚΒΣ, στην περίπτωση που έχει αποκτήσει την ιδιότητα του επιτηδευματία.

Η τήρηση των βιβλίων γίνεται για αγαθά όπου η παραλαβή τους γίνεται στην επαγγελματική τους εγκατάσταση μαζί με τα οποία θα αναγράφονται τα στοιχεία αλλοδαπών οίκων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) και δεν θα συνοδεύονται από δελτίο αποστολής.

Επίσης, ο επιτηδευματίας τρίτης κατηγορίας έχει τη δυνατότητα να εγγράφει ένα λογιστικό ισότιμο παραλαμβάνοντας τα προϊόντα αντί να τηρεί βιβλίο ποσοτικής παραλαβής.

Σκοπός της παραλαβής

Ο βασικός σκοπός της παραλαβής των αγαθών δύναται να είναι:

- Ø Η αγορά ή η πώληση αυτών για λογαριασμό τρίτου.
- Ø Η απλή διαμεσολάβηση προς πώληση.

Ø Η αποθήκευση ή η φύλαξη ή η χρήση ή η επεξεργασία αυτών όταν ο αποστολέας των αγαθών στην τελευταία περίπτωση είναι επιτηδευματίας ή αγρότης του ειδικού καθεστώτος.

Σκοπός παραλαβής	ΑΠΟΣΤΟΛΕΑΣ			
	Επιτηδευματίας	Αγρότης Ειδικού Καθεστώτος	Πρόσωπο της παρ. 3 του άρθρου 2 ΚΒΣ	Ιδιώτης
Αγορά	ΤΗΡΕΙΤΑΙ	ΤΗΡΕΙΤΑΙ	ΤΗΡΕΙΤΑΙ	ΤΗΡΕΙΤΑΙ
Πώληση	ΤΗΡΕΙΤΑΙ	ΤΗΡΕΙΤΑΙ	ΤΗΡΕΙΤΑΙ	ΤΗΡΕΙΤΑΙ
Φύλαξη	ΤΗΡΕΙΤΑΙ	ΤΗΡΕΙΤΑΙ	ΤΗΡΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΤΗΡΕΙΤΑΙ
Διαμεσολάβηση	ΤΗΡΕΙΤΑΙ	ΤΗΡΕΙΤΑΙ	ΤΗΡΕΙΤΑΙ	ΤΗΡΕΙΤΑΙ
Επεξεργασία	ΤΗΡΕΙΤΑΙ	ΤΗΡΕΙΤΑΙ ²	ΔΕΝ ΤΗΡΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΤΗΡΕΙΤΑΙ
Αποθήκευση με αμοιβή	ΤΗΡΕΙΤΑΙ	ΤΗΡΕΙΤΑΙ	ΤΗΡΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΤΗΡΕΙΤΑΙ³
Χρήση	ΤΗΡΕΙΤΑΙ	ΤΗΡΕΙΤΑΙ	ΤΗΡΕΙΤΑΙ	ΤΗΡΕΙΤΑΙ

Η εγκύκλιος 3/1992 παρ.10.1.2 αναφέρει ότι: «για τα φωτογραφικά φίλμς που παραλαμβάνονται από επιτηδευματίες για εμφάνιση, είναι υποχρεωτική η τήρηση του βιβλίου ή του δελτίου ποσοτικής παραλαβής, από την που δεν συνοδεύονται με δελτίο αποστολής. Επιπλέον, τα ελαιοτριβεία όταν αναλαμβάνουν τη φύλαξη ελαιολάδου χωρίς αμοιβή είτε αυτό ανήκει σε εμπόρους, είτε σε παραγωγούς, είναι υποχρεωμένοι να τηρούν το βιβλίο ή το δελτίο ποσοτικής παραλαβής Πολ.3/24.11.1992».

Στην περίπτωση όπου πραγματοποιείται η παραλαβή των αγαθών στην επαγγελματική εγκατάσταση χωρίς τη συνοδεία δελτίου αποστολής είναι υποχρεωτική η άμεση έκδοση:

Ø Δελτίου εισαγωγής της υποπερίπτωσης ηα' της περίπτωσης η' της παραγράφου 5 του άρθρου 10 του ΚΒΣ κατά την παραλαβή αγαθών για φύλαξη σε αποθηκευτικό χώρο.

Ø Τιμολόγιο αγοράς για τα αγαθά των οποίων η παραλαβή γίνεται από μη υπόχρεο σε έκδοση στοιχείου διακίνησης με σκοπό την αγορά τους (π.χ. ιδιώτης).

4.2 ΒΙΒΛΙΟ ΕΞΟΔΩΝ ΠΡΩΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Υπόχρεος τήρησης

Σύμφωνα με τη νομοθεσία: *«Ο ιδρυτής νομικού προσώπου ή υποκαταστήματος αλλοδαπού προσώπου ή κοινοπραξίας ή ατομικής επιχείρησης και ο ιδρυτής οποιασδήποτε επιχείρησης γενικά».*

Χρόνος ενημέρωσης

Σύμφωνα με τη νομοθεσία: *«Τα έξοδα πρώτης εγκατάστασης, αγορές και συναλλαγές που πραγματοποιούνται από τον ιδρυτή οποιασδήποτε επιχείρησης γενικά, καταχωρούνται σε βιβλία που θεωρούνται στο όνομα του ιδρυτή από την αρμόδια Δ.Ο.Υ μέχρι τη δέκατη πέμπτη (15η) ημέρα του επόμενου μήνα, από την έκδοση ή λήψη του κατά περίπτωση δικαιολογητικού».*

Επιπλέον δίνεται η δυνατότητα να μην τηρείται το βιβλίο πρώτης εγκατάστασης για τα προαναφερόμενα έξοδα τα οποία πραγματοποιούνται από τον ιδρυτή, μέχρι να υποβληθεί η δήλωση έναρξης επαγγέλματος, προϋποθέτοντας όμως ότι θα πραγματοποιηθεί η αναλυτική καταχώρηση των εξόδων αυτών στα βιβλία των προσώπων αυτών μέχρι την 15η ημέρα του επόμενου μήνα από τη σύστασή τους

όταν πρόκειται για νομικό πρόσωπο ή από την ημερομηνία έναρξης επαγγέλματος όταν πρόκειται για ατομική επιχείρηση ή κοινοπραξία.

Περιεχόμενο βιβλίου

Σύμφωνα με τη νομοθεσία ως προς το περιεχόμενο του βιβλίου συμπεριλαμβάνονται:

«Τα έξοδα πρώτης εγκατάστασης τα οποία αναφέρονται στις αγορές και στις λοιπές συναλλαγές οι οποίες είναι απαραίτητες για τη σύσταση του νομικού προσώπου ή την έναρξη λειτουργίας της επιχείρησης».

Επιπλέον ο ιδρυτής έχει τη δυνατότητα να πραγματοποιήσει αγορές εμπορεύσιμων στοιχείων στο όνομά του και για λογαριασμό του από τη στιγμή που πρόκειται για σύσταση νομικού προσώπου και να καταχωρήσει αυτές τις αγορές στο τηρούμενο βιβλίο πρώτης εγκατάστασης. Δεν δύναται όμως να πραγματοποιήσει πωλήσεις για λογαριασμό του όταν πρόκειται για σύσταση νομικού προσώπου (ΠΟΛ.3/24.11.1992).

4.3 ΒΙΒΛΙΟ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΤΑΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΤΗΡΟΥΝ ΒΙΒΛΙΑ Γ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

Υπόχρεοι

Σύμφωνα με τη νομοθεσία «Υπόχρεοι» είναι: *«Οι επιτηδευματίες που τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας του ΚΒΣ και πραγματοποιούν παραγωγικές επενδύσεις και διενεργούν αφορολόγητες εκπτώσεις ή αποθεματικά».*

Σε αυτή την περίπτωση δεν είναι υποχρεωμένοι να τηρούν τα βιβλία Γ' κατηγορίας του ΚΒΣ όσοι από τους επιτηδευματίες λαμβάνουν επιδοτήσεις ή επιχορηγήσεις.

Χρόνος ενημέρωσης

Σύμφωνα με τη νομοθεσία: *«Ο χρόνος ενημέρωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει την προθεσμία κλεισίματος του ισολογισμού».*

Περιεχόμενο βιβλίου

Στο περιεχόμενο του βιβλίου των επενδύσεων σύμφωνα με τη νομοθεσία πραγματοποιείται εξωλογιστικά η τήρηση των παρακάτω λογαριασμών:

- Του λογαριασμού που αφορά κάθε είδος παγίου περιουσιακού στοιχείου των παραγωγικών επενδύσεων και η χρέωση του οποίου αναφέρεται στη συνολική αξία κτήσης του και η πίστωση του αφορά την ενεργούμενη κάθε φορά αφορολόγητη έκπτωση που υπολογίζει η επιχείρηση στα κέρδη του ισολογισμού της και στις δηλούμενες λογιστικές διαφορές.
- Του Συγκεντρωτικού λογαριασμού του οποίου η χρέωση αφορά την αναγνωριζόμενη για έκπτωση κάθε χρόνο αξία των πραγματοποιούμενων νέων επενδύσεων και η πίστωση του αναφέρεται στο συνολικό ποσό της αφορολόγητης έκπτωσης.

Επιπλέον, οι συγκεκριμένοι επιτηδευματίες με βάση τη νομοθεσία είναι υποχρεωμένοι:

«Να τηρούν στα λογιστικά βιβλία χωριστούς αναλυτικούς λογαριασμούς κατά αναπτυξιακό νόμο για τις αφορολόγητες εκπτώσεις ή τα αποθεματικά».

«Να καταχωρούν στο βιβλίο απογραφών αναλυτικά και χωριστά, κατά αναπτυξιακό νόμο, τις επενδύσεις, τις εκπτώσεις και τα αποθεματικά».

Ως προς τον εξοπλισμό (έπιπλα, σκεύη κλπ) δύναται η τήρηση κατά ομοειδείς κατηγορίες παγίων όπως για παράδειγμα στον εξοπλισμό ξενοδοχείων: λευκά είδη, πιάτα, ποτήρια, κ.λπ..

Όσον αφορά τα υπόλοιπα πάγια όπως είναι τα μηχανήματα δύναται η τήρηση κατά ομοειδείς κατηγορίες, από τη στιγμή που γι αυτά τηρούνται ξεχωριστές μερίδες στο μητρώο παγίων στο οποίο παρακολουθείται για κάθε πάγιο χωριστά και η ενεργούμενη αφορολόγητη έκπτωση.

4.4 ΒΙΒΛΙΟ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΤΗΡΟΥΝ ΒΙΒΛΙΑ Α' Η Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

Υπόχρεοι

Στα εν λόγω βιβλία με βάση το νομοθετικό πλαίσιο «Υπόχρεοι» είναι: *«Οι τηρούντες βιβλία Α' ή Β' κατηγορίας του ΚΒΣ που πραγματοποιούν παραγωγικές επενδύσεις και διενεργούν αφορολόγητες εκπτώσεις ή αποθεματικά».*

Σε αυτή την περίπτωση δεν είναι υποχρεωμένοι να τηρήσουν τα παραπάνω βιβλία οι επιτηδευματίες οι οποίοι λαμβάνουν επιδοτήσεις ή επιχορηγήσεις.

Χρόνος ενημέρωσης

Με βάση τη νομοθεσία στα εν λόγω βιβλία: *«Ο χρόνος ενημέρωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει την προθεσμία υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος».*

Περιεχόμενο βιβλίου

Ως προς το περιεχόμενο του βιβλίου επενδύσεων πραγματοποιείται εξωλογιστικά σύμφωνα με τη νομοθεσία η τήρηση των παρακάτω λογαριασμών:

- Του διακεκριμένου λογαριασμού επενδύσεων, του οποίου η χρέωση αφορά την καταχώρηση με χρονολογική σειρά, των δαπανών απόκτησης των περιουσιακών στοιχείων, που αποτελούν παραγωγικές επενδύσεις και η πίστωση του αναφέρεται στην αξία πώλησης ή επιστροφής των περιουσιακών αυτών στοιχείων.
- Του ιδιαίτερου λογαριασμού αφορολόγητου αποθεματικού, ο οποίος πιστώνεται με τη μεταφορά του ποσού της αφορολόγητης έκπτωσης ή του αποθεματικού.
- Του ιδιαίτερου λογαριασμού ο οποίος αναφέρεται σε κάθε είδος πάγιου περιουσιακού στοιχείου, του οποίου η χρέωση αφορά τις δαπάνες απόκτησης του περιουσιακού στοιχείου και η πίστωση του αναφέρεται στη σχηματιζόμενη κάθε φορά αφορολόγητη έκπτωση και με την αξία της τυχόν πώλησής του.

4.5 ΒΙΒΛΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΠΕΛΑΤΩΝ

Υπόχρεοι

Σύμφωνα με τη νομοθεσία στο βιβλίο κίνησης πελατών «Υπόχρεοι» είναι:

- Ο εκμεταλλευτής οίκου ευγηρίας.
- Ο εκμεταλλευτής ξενοδοχείου, ξενώνα, επιπλωμένων διαμερισμάτων και οικιών.
- Ο εκμεταλλευτής κάμπινγκ.

Περιεχόμενο βιβλίο - Χρόνος ενημέρωσης

Ως προς το περιεχόμενο του εν λόγω βιβλίου και το χρόνο ενημέρωσης του με βάση τη νομοθεσία πραγματοποιείται η καταχώρηση:

- Του ονοματεπώνυμου του πελάτη.
- Του ονοματεπώνυμου ή της επωνυμίας εκείνου κατ' εντολή του οποίου διαμένει ο πελάτης.
- Της ημερομηνίας άφιξης και αναχώρησής του.
- Του αριθμού του δωματίου.
- Των υπηρεσιών και των αγαθών που περιλαμβάνονται στο «πακέτο», σε περίπτωση παροχής.

Επιπλέον πραγματοποιούνται από τον εκμεταλλευτή κάμπινγκ οι εξής καταχωρήσεις:

- Του αριθμού των ατόμων που συνοδεύουν κάθε πελάτη.
- Του είδους του κατασκηνοτικού και μεταφορικού μέσου.

Ενδεικτικό υπόδειγμα βιβλίου κίνησης πελατών (πόρτας).

ΒΙΒΛΙΟ ΠΕΛΑΤΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΥ - ΞΕΝΩΝΑ -
ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΩΝ ΔΩΜΑΤΙΩΝ

α/α	Όνοματεπώνυμο ή Επωνυμία		Ημερομηνία		Αριθμός Δωματίου	Πιθανή ⁶ ημερομηνία αναχώρησης	Παρατηρήσεις	Αριθμός και αξία Α.Π.Υ.
	Πελάτη (ενοίκου)	Πελάτη (εντολέα τρίτου)	άφιξης	Αναχώρησης				

Στην συνέχεια και με βάση τη νομοθεσία αναφέρονται ορισμένες περιπτώσεις όπου υπάρχει η δυνατότητα απαλλαγής τήρησης όλων των βιβλίων όπως:

∅ Οι επιχειρήσεις ή οι ιδιώτες που εκμεταλλεύονται ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια μέχρι και επτά (7), έχουν τη δυνατότητα να απαλλαγούν από την υποχρέωση τήρησης όλων των βιβλίων και στοιχείων του ΚΒΣ, υποβάλλοντας μια σχετική δήλωση μεταβολών - μετάταξης στα πλαίσια της νόμιμης προθεσμίας.

∅ Οι επιχειρήσεις ή οι ιδιώτες που ενοικιάζουν επιπλωμένα δωμάτια χωρίς να παρέχουν στους πελάτες τους υπηρεσίες ξενοδοχείου όπως για παράδειγμα καθαριότητα δωματίου, παροχή λευκών ειδών κ.λπ. έχουν τη δυνατότητα να απαλλαγούν από την υποχρέωση τήρησης βιβλίων και στοιχείων του ΚΒΣ καθώς θεωρείται ότι το εισόδημα τους αφορά την εκμίσθωση οικοδόμων (ΠΟΛ.25/11.2.1982 και το αριθ. 1015668/275/Α0012/25.7.2005 έγγραφο).

∅ Σε περιπτώσεις όπου πραγματοποιείται άφιξη γκρουπ, μέσω τουριστικών γραφείων, πρακτορείων κ.λπ. δίνεται η δυνατότητα καταχώρησης στο βιβλίο του ονόματος ή της επωνυμίας του τουριστικού γραφείου ή πρακτορείου, του συνολικού αριθμού των ατόμων του γκρουπ και των αριθμών των δωματίων που θα μείνουν και ταυτόχρονα διατηρείται η ονομαστική κατάσταση πελατών του γραφείου ή

πρακτορείου, η οποία θα επιδεικνύεται σε κάθε φορολογικό έλεγχο (πολ.1163/1993).

4.6 ΒΙΒΛΙΟ ΑΣΘΕΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΡΙΔΟΛΟΓΙΟ ΙΑΤΡΩΝ

Υπόχρεοι

Σύμφωνα με τη νομοθεσία στο εν λόγω βιβλίο «Υπόχρεοι» είναι:

- Οι εκμεταλλευτές κλινικών ή θεραπευτηρίων.
- Τηρείται από την κλινική για τους συνεργαζόμενους με αυτή γιατρούς που παρέχουν ειδική περίθαλψη σε ασθενείς και αμείβονται από αυτούς και όχι για τους γιατρούς οι οποίοι συνδέονται με σύμβαση έργου με την κλινική και αμείβονται από αυτήν (Πολ.1024/15.2.2007).
- Τηρείται από τα νοσοκομεία, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή με την οποία λειτουργούν (νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ιδιώττοι οργανισμοί κ.λπ.) και την απαλλαγή τους από τη φορολογία εισοδήματος ή το φόρο προστιθέμενης αξίας (Πολ.1024/2007).

Χρόνος ενημέρωσης

Όσον αφορά το χρόνο ενημέρωσης:

- Στο βιβλίο ασθενών τηρείται η ενημέρωση του εν λόγω βιβλίου άμεσα με την είσοδο και την έξοδο του ασθενή .
- Στο βιβλίο μεριδολογίου των ιατρών τηρείται η ενημέρωση του εντός της επομένης της ειδικής ιατρικής περίθαλψης του ασθενή.

Όσον αφορά το περιεχόμενο βιβλίου ασθενών, με ιδιαίτερη μερίδα για κάθε ασθενή, πραγματοποιούνται οι εξής καταχωρήσεις:

- Της χρονολογίας εισόδου και εξόδου του ασθενή.

- Του ονοματεπώνυμου και της διεύθυνσής του.
- Της κατηγορίας της θέσης νοσηλείας του.
- Του είδους των παρεχόμενων υπηρεσιών νοσηλείας.
- Του είδους και της ποσότητας των χορηγούμενων φαρμάκων και λοιπών υλικών, εκτός των αναλώσιμων (ισχύς από 1/1/03).
- Του αύξοντα αριθμού της απόδειξης παροχής υπηρεσιών.
- Της χρονολογίας αλλαγής και της κατηγορίας της νέας θέσης, σε περίπτωση αλλαγής της κατηγορίας θέσης.

Όσον αφορά το περιεχόμενο του βιβλίου μεριδολογίου ιατρών φυσικών προσώπων, με ιδιαίτερη μερίδα για κάθε γιατρό, πραγματοποιούνται οι εξής καταχωρήσεις:

- Ø Της διεύθυνσης του ιατρού, του Α.Φ.Μ. και της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. του.
- Ø Στην περίπτωση παροχής υπηρεσιών κατ' εντολή και για λογαριασμό τρίτου, στο εν λόγω βιβλίο καταχωρείται το ονοματεπώνυμο ή η επωνυμία και το Α.Φ.Μ. του τρίτου.
- Ø Του ονοματεπώνυμου και της διεύθυνσης του ασθενή που δέχεται την ειδική ιατρική περίθαλψη από τον γιατρό.
- Ø Της χρονολογίας παροχής της περίθαλψης.
- Ø Της κατηγορίας της θέσης νοσηλείας του ασθενή.

Η εφαρμογή των προαναφερθέντων διατάξεων τηρείται και από όλα τα νοσοκομεία, τις κλινικές και τα εξωτερικά ιατρεία αυτών, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή με την οποία λειτουργούν και την τυχόν απαλλαγή τους από το φόρο εισοδήματος από τη στιγμή που παρέχεται σε αυτά περίθαλψη από γιατρούς, στους οποίους καταβάλλεται γι' αυτήν αμοιβή μη έμμισθης υπηρεσίας.

Ενδεικτικό υπόδειγμα βιβλίου ασθενών.

Αριθμός μερίδας :			
Ασθενής :			
Χρον. Εισόδου :		Χρον. Εξόδου : 7	
Θέση :		Δωμάτιο :	
Ενδεικτικό υπόδειγμα βιβλίου μεριδολογίου γιατρών (φυσικών προσώπων)			
Γιατρός :			
Α.Φ.Μ.:			
Χρονολογία	Όνοματεπώνυμο ασθενή	Διεύθυνση	Θέση Νοσηλείας

4.7 ΒΙΒΛΙΟ ΠΕΛΑΤΩΝ

Υπόχρεοι

Στο βιβλίο πελατών που είναι «Υπόχρεοι» οι εκμεταλλευτές κέντρων αισθητικής ή γυμναστηρίων τηρούνται τα εν λόγω βιβλία:

Ø Στα κέντρα αισθητικής τα οποία ασχολούνται με τον καλλωπισμό και γενικά με την περιποίηση του σώματος.

Ø Στα γυμναστήρια, στα οποία παρέχεται εκγύμναση η οποία συνδέεται με τον καλλωπισμό και την περιποίηση του σώματος όπως είναι η απλή γυμναστική, το αερόμπικ, το Body Building κ.α. και όχι σε εκείνα τα οποία σχετίζονται με την άθληση ή την εκμάθηση συγκεκριμένου αθλήματος, οπότε εμπίπτει στην έννοια της σχολής, για την οποία τηρείται μητρώο μαθητών (Πολ.3/1992).

Ø Επιπλέον, ο επιτηδευματίας ο οποίος ασχολείται με την περιποίηση νυχιών χεριών και ποδιών, υποχρεούται στην τήρηση πρόσθετου βιβλίου πελατών.

Περιεχόμενο βιβλίου- Χρόνος ενημέρωσης

Όσον αφορά το περιεχόμενο και το χρόνο ενημέρωσης του εν λόγω βιβλίου τηρούνται οι εξής καταχωρήσεις για κάθε μια επίσκεψη:

- Ø Του ονοματεπώνυμου και της διεύθυνσης του πελάτη.
- Ø Του είδους της υπηρεσίας που παρέχεται.
- Ø Της χρονολογίας επίσκεψής του.
- Ø Του αριθμού της απόδειξης παροχής υπηρεσιών όταν αυτή εκδοθεί.

Ενδεικτικό υπόδειγμα βιβλίου πελατών.

Χρονολογία επίσκεψης	Όνοματεπώνυμο και διεύθυνση πελάτη	Είδος παρεχόμενης υπηρεσίας	Αριθμός Α.Π.Υ.	Συμπληρώνονται επί διαρκούς παροχής υπηρεσίας		
				Συμφωνηθέν ποσό	Διάρκεια παροχής υπηρεσίας	
					Έναρξη	Λήξη

4.8 ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΒΙΒΛΙΑ

Τα πρόσθετα ή ειδικά βιβλία αναφέρονται σε αυτά που ορίζονται από υπουργικές αποφάσεις στα πλαίσια των εξουσιοδοτικών διατάξεων του Κ.Β.Σ. (άρθρο 38 περ. γ' , υποπερ. γη') και συναφών διατάξεων όπως είναι:

- Ø Η τήρηση βιβλίου κοστολογίου οικοδομών από τον επιτηδευματία ο οποίος σχετίζεται με την κατασκευή και πώληση οικοδομών.
- Ø Η τήρηση πρόσθετων βιβλίων και η έκδοση στοιχείων από τις επιχειρήσεις εκμίσθωσης βιντεοκασετών, DVD και λοιπών συναφών αγαθών.
- Ø Το βιβλίο προσωρινής εναπόθεσης για τους διαμεταφορείς.
- Ø Το ειδικό βιβλίο μεταπωλητού μεταχειρισμένων.
- Ø Το βιβλίο «παραλαμβανομένων Φ.Τ.Μ.».
- Ø Το βιβλίο ενδοκοινοτικών διακινήσεων και εργασιών (ΦΑΣΟΝ).
- Ø Το βιβλίο παράδοσης φαρμάκων στους ασφαλισμένους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Η ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

5.1 ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΦΑΣ

Με την εφαρμογή των διατάξεων από την 1/1/2014 του άρθρου 51 του Ν.4223/2013 παρουσιάζονται και κάποιες τροποποιήσεις στις διατάξεις του Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών (Κ.Φ.Α.Σ.) οι οποίες δεν ήταν διευκρινισμένες.

Γι αυτό το λόγο λοιπόν, εκδίδεται μια εγκύκλιος (ΠΟΛ. 1023/2014) από το Υπουργείο Οικονομικών στην οποία δίνονται οδηγίες για τον τρόπο που θα εφαρμοστούν οι προαναφερθέντες διατάξεις. Ειδικότερα, οι διευκρινίσεις που αναφέρονται στην εν λόγω εγκύκλιο αφορούν θέματα όπως:

- **Την Κατάργηση υποχρέωσης παροχής ασφαλών πληροφοριών (πρόσθετων βιβλίων).**

Από την 1.1.2014 παύει να ισχύει η παράγραφος 23 του άρθρου 4 του Κ.Φ.Α.Σ. πράγμα που σημαίνει ότι: *«Οι εκμεταλλευτές χώρου διαμονής ή φιλοξενίας, εκπαιδευτηρίου, κλινικής ή θεραπευτηρίου, κέντρων αισθητικής, γυμναστηρίων, χώρου στάθμευσης, καθώς και οι γιατροί και οδοντίατροι, από 1.1.2014, δεν υποχρεούνται στην παροχή ασφαλών πληροφοριών (πρόσθετων βιβλίων).»*

- **Την κατάργηση θεώρησης φορολογικών βιβλίων και στοιχείων.**

Από την 1.1.2014 σύμφωνα με την νομοθεσία: *«Οι αρμόδιες Δ.Ο.Υ δεν θεωρούν οποιοδήποτε φορολογικό βιβλίο και στοιχείο που προβλέπεται*

από τις διατάξεις του Κ.Φ.Α.Σ. και των αποφάσεων που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση αυτού ή του προϊσχύσαντος Κ.Β.Σ. (Π.Δ. 186/1992), καθώς και του Ν. 1809/1988, περί φορολογικών μηχανισμών».

· **Την κατάργηση έκδοσης εγγράφων μεταφοράς (φορτωτικών) - Έκδοση τιμολογίων και αποδείξεων λιανικών συναλλαγών για τις μεταφορές αγαθών.**

Από την 1.1.2014 και σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 51 του Ν. 4223/2013: «Ο μεταφορέας, το μεταφορικό γραφείο ή ο διαμεταφορέας για τις μεταφορές αγαθών που διενεργεί, δεν απαιτείται να εκδίδει τα στοιχεία που προβλέπονταν στο καταργούμενο άρθρο 8 του Κ.Φ.Α.Σ., δηλαδή φορτωτικές και κατάσταση αποστολής αγαθών, κατά περίπτωση». Επιπλέον, σύμφωνα με τη νομοθεσία και συγκεκριμένα σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 6 και 7 του Κ.Φ.Α.Σ.: «ο μεταφορέας, το μεταφορικό γραφείο, ή ο διαμεταφορέας, από 1.1.2014 εκδίδουν τιμολόγια, προς άλλους υπόχρεους απεικόνισης συναλλαγών το δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. κ.λπ. και αποδείξεις λιανικών συναλλαγών, προς ιδιώτες, με την ολοκλήρωση της παροχής ή με το απαιτητό της αμοιβής ή το τέλος της διαχειριστικής περιόδου, εφαρμοζομένων, αναλόγως, των διατάξεων των παραγράφων 14 και 15 του άρθρου 6 και της παραγράφου 4 του άρθρου 7 του Κ.Φ.Α.Σ., κατά περίπτωση».

· **Την Κατάργηση έκδοσης αποδείξεων δαπανών – Την έκδοση τίτλου κτήσης για τη λήψη υπηρεσιών από πρόσωπα μη υπόχρεα έκδοσης τιμολογίου.**

Σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 51 του Ν. 4223/2013 του Κ.Φ.Α.Σ.: «Από 1.1.2014, αντί της έκδοσης απόδειξης δαπάνης, ο

υπόχρεος απεικόνισης συναλλαγών και τα πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 3 (Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. κ.λπ.) του Κ.Φ.Α.Σ. αποδεικνύουν τις λήψεις υπηρεσιών από πρόσωπα που δεν έχουν υποχρέωση για έκδοση τιμολογίου κατά την παροχή υπηρεσιών με τη σύνταξη, εντός των προθεσμιών που προβλέπονται στις παραγράφους 14 και 15 του άρθρου 6 του Κ.Φ.Α.Σ., τίτλου κτήσης στον οποίο περιλαμβάνονται, τα στοιχεία των συμβαλλομένων καθώς και τα στοιχεία της συναλλαγής, όπως αναφέρονται στις παραγράφους 10 και 11 του άρθρου 6 του Κ.Φ.Α.Σ.

· Την έκδοση φορολογικών στοιχείων για την αυτοπαράδοση αγαθών ή την ιδιοχρησιμοποίηση υπηρεσιών.

Σύμφωνα με τη νομοθεσία και συγκεκριμένα με την υπουργική απόφαση Π. 7475/791/7.11.1986 (791 Β'), που έχει εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α): «η υποχρέωση έκδοσης ιδιαίτερου στοιχείου απόδειξης αυτοπαράδοσης, στις περιπτώσεις που απαιτείται, δεν προβλέπεται πλέον από τις διατάξεις του Κ.Φ.Α.Σ. αλλά από την υπουργική απόφαση. Επισημαίνεται ότι, για τις αυτοπαραδόσεις αγαθών ή ιδιοχρησιμοποιήσεις υπηρεσιών προς ιδιώτες μπορεί να ακολουθείται η υφιστάμενη διαδικασία έκδοσης του προαναφερόμενου στοιχείου από ιδιαίτερο τμήμα της φορολογικής ταμειακής μηχανής ενώ, γενικά, αντί της έκδοσης του ειδικού στοιχείου, μπορεί να εκδίδεται τιμολόγιο και γι' αυτές τις οίονει παραδόσεις αγαθών ή παροχές υπηρεσιών, αναγράφοντας ότι εκδίδεται για αυτοπαράδοση αγαθών ή ιδιοχρησιμοποίηση υπηρεσιών».

· Τον τρόπο έκδοσης αποδείξεων λιανικών συναλλαγών για ορισμένες κατηγορίες υπόχρεων απεικόνισης συναλλαγών.

Σύμφωνα με τις αποφάσεις ΠΟΛ. 1288/31.12.2013 και ΠΟΛ. 1001/31.12.2013 (ΦΕΚ 2 Β72.1.2014), ορίζεται πλέον ο τρόπος που θα εκδίδονται οι αποδείξεις λιανικών συναλλαγών για ορισμένες κατηγορίες υπόχρεων απεικόνισης συναλλαγών καθώς και οι εξαιρέσεις, για την έκδοση αποδείξεων λιανικών συναλλαγών, χρησιμοποιώντας φορολογικούς μηχανισμούς Ε.Α.Φ.Δ.Σ.Σ. και φορολογικές ταμειακές μηχανές, αντίστοιχα.

Πιο συγκεκριμένα αξίζει να αναφέρουμε τα εξής:

1. Οι κατηγορίες υπόχρεων απεικόνισης συναλλαγών όπως είναι ο εκμεταλλευτής χώρου διαμονής ή φιλοξενίας, εκπαιδευτηρίου, παιδικού σταθμού, κλινικής ή θεραπευτηρίου, κέντρων αισθητικής, γυμναστηρίων, χώρου στάθμευσης, καθώς και οι γιατροί και οδοντίατροι εκδίδουν τις αποδείξεις λιανικών συναλλαγών:

Ø Χειρόγραφα ή μηχανογραφικά αναγράφοντας το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του πελάτη

Ø Χρησιμοποιώντας φορολογική ταμειακή μηχανή ανεξάρτητα της μορφής του φορέα τους δηλαδή φυσικά ή νομικά πρόσωπα και της κατηγορίας των βιβλίων τους δηλαδή απλογραφικά ή διπλογραφικά.

2. Οι κατηγορίες υπόχρεων απεικόνισης συναλλαγών όπως είναι ο εκμεταλλευτής θεαμάτων, ο πράκτορας κρατικών λαχείων, ΠΡΟΠΟ, ΛΟΤΤΟ και συναφών, η επιχείρηση μεταφοράς προσώπων γενικά, με εξαίρεση τον εκμεταλλευτή ΤΑΞΙ εκδίδουν τις αποδείξεις λιανικών συναλλαγών:

Ø Χειρόγραφα.

Ø Χρησιμοποιώντας φορολογική ταμειακή μηχανή ανεξάρτητα της μορφής του φορέα τους δηλαδή φυσικά ή νομικά πρόσωπα και της κατηγορίας των βιβλίων τους δηλαδή απλογραφικά ή διπλογραφικά.

3. Οι κατηγορίες υπόχρεων απεικόνισης συναλλαγών όπως είναι ο κατά παραγγελία αυτοαπασχολούμενος (όταν πρόκειται για φυσικά πρόσωπα) ράπτης ή ράπτρια, ο αυτοαπασχολούμενος (όταν πρόκειται για φυσικά πρόσωπα) ράπτης ή ράπτρια που επιδιορθώνει ενδύματα και υφασμάτινα είδη καθώς και ο εκμεταλλευτής ιαματικών πηγών του Ε.Ο.Τ. εκδίδουν τις αποδείξεις λιανικών συναλλαγών:

Ø Χειρόγραφα.

Ø Χρησιμοποιώντας φορολογική ταμειακή μηχανή, ανεξάρτητα της μορφής του φορέα τους δηλαδή φυσικά ή νομικά πρόσωπα και της κατηγορίας των βιβλίων τους δηλαδή απλογραφικά ή διπλογραφικά.

4. Επιπλέον, από τη χρήση φορολογικής ταμειακής μηχανής εξαιρούνται:

Ø οι αποδείξεις λιανικών συναλλαγών που αφορούν τις πωλήσεις ηλεκτρικού ρεύματος, ύδατος μη ιαματικού, της παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών κ.λπ.

Ø οι αποδείξεις που εκδίδονται εκτός της επαγγελματικής εγκατάστασης του υπόχρεου απεικόνισης συναλλαγών.

Σε αυτό αποτελούν εξαίρεση οι πωλητές στις λαϊκές αγορές.

5. Από την υποχρέωση χρήσης φορολογικού μηχανισμού Ε.Α.Φ.Δ.Σ.Σ. του Ν. 1809/1988 για την έκδοση των αποδείξεων λιανικών συναλλαγών έχουν απαλλαγή:

- Ø Το δημόσιο.
  - Ø Οι δήμοι και τα λοιπά Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου.
  - Ø Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις.
  - Ø Τα τραπεζικά - πιστωτικά ιδρύματα.
- **Τον χρόνο έκδοσης τιμολογίων (για την πώληση αγαθών).**

Σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 51 του νόμου 4223/2013: *«Από 1.1.2014, το τιμολόγιο εξακολουθεί να μπορεί να εκδίδεται το αργότερο σε ένα (1) μήνα από την παράδοση ή αποστολή των αγαθών στον αγοραστή και πάντως μέσα στην ίδια διαχειριστική περίοδο των συμβαλλομένων».*

5.2 ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

Σχετικά με την κατάργηση πρόσθετων βιβλίων προκύπτουν με βάση την εγκύκλιο η οποία έχει ισχύ από 1-1-2014 ορισμένες αλλαγές όπως:

1. Η κατάργηση της έκδοσης απόδειξης δαπανών σε άτομα που απασχολούνται περιστασιακά. Οι υπηρεσίες που λαμβάνονται από πρόσωπα τα οποία δεν είναι υποχρεωμένα να εκδώσουν τιμολόγια αποδεικνύονται με «τίτλο κτήσης» ο οποίος μπορεί να είναι ένα συμφωνητικό, μια υπεύθυνη δήλωση ή ένα τιμολόγιο. Ορισμένες περιπτώσεις οι οποίες αφορούν την έκδοση «τίτλου κτήσης» είναι: η καταβολή μισθών σε άτομα που απασχολούνται περιστασιακά καθώς επίσης και σε εισηγητές σεμιναρίων και συγγραφείς, δημόσιους ή ιδιωτικούς υπαλλήλους ή συνταξιούχους, στην περίπτωση που οι συγκεκριμένοι δεν παρουσιάζουν άλλες συναλλαγές για άλλες δραστηριότητες.

2. Όταν δεν καταβάλλονται σε μισθωτούς μισθοί, ημερομίσθια, ή άλλες παροχές σε μισθωτούς υπάρχει η δυνατότητα να συνταχθεί μισθοδοσία αντί να εκδοθεί «τίτλος κτήσης».

3. Επίσης δεν χρειάζεται να εκδοθούν φορτωτικές και κατάσταση αποστολής αγαθών για τις μεταφορές αγαθών και ούτε χρειάζεται η τήρηση του ημερολογίου μεταφοράς.

4. Η έκδοση των τιμολογίων πώλησης αγαθών πραγματοποιείται το αργότερο σε ένα μήνα από την παράδοση ή την αποστολή των αγαθών στον αγοραστή. Για να εκδοθεί το τιμολόγιο σε χρόνο μετά την παράδοση ή την αποστολή αποθεμάτων θα πρέπει να διασφαλιστεί η παρακολούθηση μη τιμολογηθέντων αποθεμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

6.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο λογιστής – φοροτεχνικός αποτελεί στη σύγχρονη κοινωνία έναν πολύ βασικό παράγοντα για την παρούσα οικονομική κατάσταση της χώρας. Αυτό σημαίνει ότι το ήθος του και ο χαρακτήρας του θα πρέπει να είναι άμεμπτος.

Η σύγχρονη οικονομία χαρακτηρίζεται από πολλές αλλαγές και μεταβολές και παράλληλα με αυτό μεταβάλλεται και ο ρόλος του λογιστή-φοροτεχνικού. Το βασικότερο όμως είναι η αλλαγή της νοοτροπίας του και της αντίληψης του με βάση τα νέα δεδομένα που συνεχώς παρουσιάζονται. Παρουσιάζει πολλές ιδιότητες και ο ρόλος του είναι πολύ σημαντικός καθώς αποτελεί τον οικονομικό σύμβουλο σε μια επιχείρηση και τον εξειδικευμένο επιστήμονα ο οποίος συμβάλλει μέσω των αποφάσεων του στην οικονομική εξέλιξη όχι μόνο της κάθε επιχείρησης αλλά και της τοπικής κοινωνίας. Η αρμοδιότητα του δεν είναι μόνο να συμπληρώνει κουτάκια σε έντυπα του Υπουργείου Οικονομικών και να ενημερώνει κατάστιχα αλλά έχει τον ρόλο ενός συμβούλου ο οποίος αναλαμβάνει τους φορολογικούς ελέγχους, τις επιδοτήσεις, την αντιμετώπιση των οικονομικών προβλημάτων μέσω των τραπεζικών δανεισμών, τις επενδύσεις κ.α..

Σε γενικές γραμμές, με βάση τις συνθήκες που επικρατούν είναι πολύ βασικό να αναβαθμιστεί και ο ρόλος του λογιστή. Για να πραγματοποιηθεί κάτι τέτοιο είναι απαραίτητες ορισμένες προϋποθέσεις όπως η αλλαγή στον τρόπο σκέψης και στις ενέργειες του λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι ένας ειδικός επιστήμονας. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει

να οργανώνει με τέτοιο τρόπο το χρόνο του ώστε να υπάρχει ελεύθερη ώρα για την ενημέρωση του ως προς τις συνεχείς αλλαγές και μεταβολές που δέχεται το οικονομικό σύστημα της χώρας.

Στη συνέχεια, ορισμένες προτάσεις που θα συνέβαλλαν στην αποτελεσματικότερη εργασία του λογιστή με τη βοήθεια των συνδικαλιστικών οργάνων είναι:

- Η πιστοποίηση του λογιστή στο Υπουργείο Οικονομικών.
- Η σύνδεση της άδειας άσκησης επαγγέλματος και ΑΦΜ του λογιστή με τον ΑΦΜ των επιτηδευματιών και των εταιρειών.

6.2 ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ

Οι αλλαγές που παρουσιάζονται στο λογιστικό επάγγελμα αφορούν τα εξής:

- Την μετονομασία της άδειας άσκησης επαγγέλματος του Λογιστή Φοροτεχνικού σε επαγγελματική ταυτότητα του Λογιστή Φοροτεχνικού.
- Τον περιορισμό σε δύο από τέσσερις που είναι σήμερα οι τάξεις βαθμολογικής εξέλιξης του Λογιστή Φοροτεχνικού.
- Τον ορισμό των προϋποθέσεων χορήγησης της επαγγελματικής ταυτότητας Λογιστή Φοροτεχνικού Α' και Β' τάξης, το περιεχόμενο της επαγγελματικής δραστηριότητάς τους ανά κατηγορία άδειας κ.λπ.

Αναλυτικότερα και σύμφωνα με τη νομοθεσία οι τροποποιήσεις πραγματοποιούνται ως εξής:

Τροποποιούνται οι περιπτώσεις της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 2515/1997 (Α' 154) ως εξής:

«Η επαγγελματική ταυτότητα του Λογιστή Φοροτεχνικού διακρίνεται σε επαγγελματική ταυτότητα Λογιστή Φοροτεχνικού Α' και Β' τάξης:

α. Επαγγελματική ταυτότητα Λογιστή Φοροτεχνικού Β' τάξης χορηγείται από το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδος στους κατόχους απολυτηρίου Γενικού Λυκείου, οι οποίοι ασκούν επί επτά (7) έτη από τη λήψη του απολυτηρίου τους το επάγγελμα του βοηθού λογιστή ή στους κατόχους απολυτηρίου Επαγγελματικού Λυκείου ή Ενιαίου Πολυκλαδικού Λυκείου κλάδου Οικονομίας, οι οποίοι ασκούν επί έξι (6) έτη από τη λήψη του απολυτηρίου τους το επάγγελμα του βοηθού λογιστή ή στους κατόχους πτυχίου Ινστιτούτου Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) Λογιστικής, οι οποίοι ασκούν επί πέντε (5) έτη το επάγγελμα του βοηθού λογιστή ή στους αποφοίτους των μακροχρόνιων προγραμμάτων κατάρτισης του Ελληνικού Κέντρου Παραγωγικότητας (ΕΛ.ΚΕ.ΠΑ.), οι οποίοι ασκούν επί πέντε (5) έτη το επάγγελμα του βοηθού λογιστή».

«β. Επαγγελματική ταυτότητα Λογιστή Φοροτεχνικού Β' τάξης χορηγείται από το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδος στα μέλη του Ο.Ε.Ε., στους πτυχιούχους τμημάτων Οικονομικής κατεύθυνσης των Πανεπιστημίων, στους πτυχιούχους των Τμημάτων Οικονομικής κατεύθυνσης της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.) και στα φυσικά πρόσωπα που πληρούν τις προϋποθέσεις επαγγελματικών προσόντων του π.δ. 38/2010 (Α' 78).»

Όσον αφορά την περίπτωση γ. της ίδιας παραγράφου του ίδιου νόμου καταργείται και η περίπτωση δ. αναριθμείται περίπτωση γ. και έχει ως εξής:

«γ. Επαγγελματική ταυτότητα Λογιστή Φοροτεχνικού Α΄ τάξης χορηγείται στα μέλη του Ο.Ε.Ε., στους πτυχιούχους τμημάτων Οικονομικής κατεύθυνσης των Πανεπιστημίων, στους πτυχιούχους των Τμημάτων Οικονομικής κατεύθυνσης της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.) και στα φυσικά πρόσωπα που πληρούν τις προϋποθέσεις επαγγελματικών προσόντων του π.δ. 38/2010, που ασκούν επί τριετία το επάγγελμα του Λογιστή Φοροτεχνικού Β΄ τάξης».

Αξιοσημείωτη είναι η περίπτωση στ. η οποία αφορά τις μεταβατικές διατάξεις και έχει αντικατασταθεί ως εξής:
«στ. Μεταβατικές Διατάξεις:

Οι λογιστές φοροτεχνικοί, μη πτυχιούχοι, που κατέχουν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου επαγγελματική ταυτότητα Δ΄ ή Γ΄ τάξης, αποκτούν επαγγελματική ταυτότητα Β΄ τάξης.

Οι λογιστές φοροτεχνικοί, μέλη του ΟΕΕ, που κατέχουν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου επαγγελματική ταυτότητα Γ΄ τάξης, αποκτούν επαγγελματική ταυτότητα Β΄ τάξης και με την συμπλήρωση τριετούς αποδεδειγμένης άσκησης του επαγγέλματος λογιστή φοροτεχνικού από την έκδοση της επαγγελματικής ταυτότητας Γ΄ τάξης και την παρακολούθηση των επιμορφωτικών σεμιναρίων της περ. ε. ανωτέρω, δικαιούνται να λάβουν επαγγελματική ταυτότητα Α΄ τάξης.

Οι λογιστές φοροτεχνικοί, μέλη του ΟΕΕ, που κατέχουν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου επαγγελματική ταυτότητα Β΄ τάξης, αποκτούν επαγγελματική ταυτότητα Α΄ τάξης μετά από την συμπλήρωση διετούς αποδεδειγμένης προϋπηρεσίας του επαγγέλματος λογιστή φοροτεχνικού από την έκδοση της επαγγελματικής ταυτότητας Β΄ τάξης και την παρακολούθηση των επιμορφωτικών σεμιναρίων της περ. ε. ανωτέρω.

Οι λογιστές φοροτεχνικοί, πτυχιούχοι του Τμήματος Λογιστικής και των Τμημάτων Εμπορίας και Διαφήμισης, Διοίκησης Επιχειρήσεων, Τουριστικών Επιχειρήσεων, Χρηματοοικονομικών Εφαρμογών, Χρηματοοικονομικής και Ελεγκτικής και Χρηματοοικονομικής και Ασφαλιστικής της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (ΤΕΙ), που κατέχουν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου επαγγελματική ταυτότητα Γ΄ τάξης, αποκτούν επαγγελματική ταυτότητα Β΄ τάξης και με την συμπλήρωση τριετούς αποδεδειγμένης άσκησης του επαγγέλματος λογιστή φοροτεχνικού από την έκδοση της επαγγελματικής ταυτότητας Β΄ τάξης και την παρακολούθηση των επιμορφωτικών σεμιναρίων της περ. ε. ανωτέρω, δικαιούνται να λάβουν επαγγελματική ταυτότητα Α΄ τάξης.

Οι λογιστές φοροτεχνικοί, πτυχιούχοι του Τμήματος Λογιστικής και των Τμημάτων Εμπορίας και Διαφήμισης, Διοίκησης Επιχειρήσεων, Τουριστικών Επιχειρήσεων, Χρηματοοικονομικών Εφαρμογών, Χρηματοοικονομικής και Ελεγκτικής και Χρηματοοικονομικής και Ασφαλιστικής της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.), που κατέχουν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου επαγγελματική ταυτότητα Β΄ τάξης, αποκτούν επαγγελματική ταυτότητα Α΄ τάξης μετά από την συμπλήρωση διετούς αποδεδειγμένης προϋπηρεσίας του επαγγέλματος λογιστή φοροτεχνικού από την έκδοση της επαγγελματικής ταυτότητας Β΄ τάξης και την παρακολούθηση των επιμορφωτικών σεμιναρίων της περ. ε. ανωτέρω.

Οι λογιστές φοροτεχνικοί που κατέχουν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου επαγγελματική ταυτότητα Α΄ τάξης συνεχίζουν ακωλύτως να ασκούν το επάγγελμα του λογιστή φοροτεχνικού με τα ίδια επαγγελματικά δικαιώματα.

Οι λογιστές φοροτεχνικοί που κατέχουν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου επαγγελματική ταυτότητα Β΄ τάξης, μέχρι την συμπλήρωση της απαιτούμενης προϋπηρεσίας για την απόκτηση επαγγελματικής ταυτότητας Α΄ τάξης, συνεχίζουν να ασκούν το επάγγελμα του λογιστή φοροτεχνικού με τα ίδια επαγγελματικά δικαιώματα.»

Επιπλέον, σημαντικές είναι και οι αλλαγές που πραγματοποιούνται στο λογιστικό επάγγελμα και αφορούν το περιεχόμενο επαγγελματικής δραστηριότητας που αναφέρεται στο άρθρο 3 του π.δ. 340/1998 (Α΄ 228) και το οποίο τροποποιείται ως εξής:
«Το περιεχόμενο της επαγγελματικής δραστηριότητας των λογιστών φοροτεχνικών κατά κατηγορία επαγγελματικής ταυτότητας καθορίζεται ως ακολούθως:

α) Οι κάτοχοι επαγγελματικής ταυτότητας λογιστή φοροτεχνικού Β΄ τάξης διενεργούν κάθε είδους λογιστικές και φοροτεχνικές εργασίες επιτηδευματιών τηρούντων απλογραφικά βιβλία.

β) Οι κάτοχοι επαγγελματικής ταυτότητας λογιστή φοροτεχνικού Α΄ τάξης διενεργούν κάθε είδους λογιστικές και φοροτεχνικές εργασίες επιτηδευματιών τηρούντων απλογραφικά και διπλογραφικά βιβλία.»

Το άρθρο 5 του π.δ. 340/1998 το οποίο αφορά την απόκτηση επαγγελματικής ταυτότητας ανώτερης κατηγορίας τροποποιείται ως εξής:
«Οι κάτοχοι επαγγελματικής ταυτότητας λογιστή φοροτεχνικού Β΄ τάξης μπορούν να αποκτήσουν επαγγελματική ταυτότητα Α΄ τάξης μετά από προηγουμένη παρακολούθηση των προβλεπόμενων στην περίπτωση ε. της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 2515/1997, όπως ισχύει, επιμορφωτικών σεμιναρίων και αξιολόγηση κατά τη διάρκεια παρακολούθησης αυτών και εφόσον είναι μέλη του ΟΕΕ, πτυχιούχοι τμημάτων Οικονομικής κατεύθυνσης των Πανεπιστημίων, πτυχιούχοι των

Τμημάτων Οικονομικής κατεύθυνσης της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (ΤΕΙ) ή πληρούν τις προϋποθέσεις του π.δ. 38/2010 και έχουν συμπληρώσει τριετή αποδεδειγμένη επαγγελματική εμπειρία στην άσκηση του επαγγέλματος ως λογιστές φοροτεχνικοί κάτοχοι επαγγελματικής ταυτότητας Β' τάξης».

6.4 ΚΟΣΤΟΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ

Το επάγγελμα του λογιστή ταυτίζεται με τις έννοιες οι οποίες αφορούν το κύρος, την υπευθυνότητα, την αξιοπιστία και την αφοσίωση. Οι λογιστές αποτελούν για την κάθε επιχείρηση ή το κάθε φυσικό πρόσωπο το άτομο που εμπιστεύονται περισσότερο για να διασφαλιστούν τα οικονομικά τους συμφέροντα. Οι πληροφορίες που λαμβάνουν οι λογιστές, είναι τις περισσότερες φορές είτε απόρρητες είτε προσωπικές. Ο ρόλος των λογιστών είναι να διαφυλάττει τις πληροφορίες που λαμβάνει και να τις χρησιμοποιεί κατάλληλα προς συμφέρον των πελατών του. Επιπλέον, πολλές φορές διαχειρίζονται τα χρήματα των πελατών τους και πραγματοποιούν ενέργειες εν ονόματι και για λογαριασμό τους πράγμα που σημαίνει ότι οι αρμοδιότητες τους χαρακτηρίζονται από υπευθυνότητα.

Η σύγχρονη εποχή συνδέεται άρρηκτα με πολλές εξελίξεις στον οικονομικό, κοινωνικό και πολιτικό τομέα πράγμα το οποίο σημαίνει ότι οι υποχρεώσεις των ατόμων και των επιχειρήσεων σε ένα τέτοιο περιβάλλον είναι απαιτητικές και γι αυτό το λόγο ο ρόλος του λογιστή χαρακτηρίζεται από υπευθυνότητα και το οποίο συνεπάγεται με τον ρόλο του συμβούλου και του υποστηρικτή.

Σε γενικές γραμμές όμως, πρέπει να πούμε ότι και ο πιο ευσυνείδητος λογιστής σαν επαγγελματίας δεν είναι αλάνθαστος και είναι πιθανό να

κάνει κάποια λάθη ή να παραλείψει κάτι. Τα λάθη και οι παραλείψεις που καμιά φορά μπορεί να βλάψουν, δυστυχώς δεν λείπουν και από τον πλέον ευσυνείδητο επαγγελματία.

Εκτός από το Λογιστή ο οποίος είναι ανεξάρτητος και έχει τη δυνατότητα να ισορροπεί τις καταστάσεις ανάμεσα σε αυτόν και τους Πελάτες του, υπάρχουν και τα οργανωμένα Φοροτεχνικά γραφεία τα οποία έχουν πολλές υποθέσεις και η συνεργασία μεταξύ των εταίρων λογιστών είναι καθαρά επαγγελματική πράγμα που σημαίνει ότι ένα σφάλμα να πραγματοποιηθεί ευθύνονται όλοι οι εταίροι και ζημιώνεται όλο το Γραφείο. Σε αυτό το σημείο οφείλουμε να αναφέρουμε ότι η ευθύνη του συγκεκριμένου επαγγέλματος είναι ιδιαίτερα μεγάλη. **«Νόμοι» της Αγοράς**

Στη σύγχρονη εποχή και οικονομία όπου η ελεύθερη αγορά κατακλύζεται από τον ανταγωνισμό και είναι πολύ απαιτητική, επικρατούν νόμοι οι ονομαζόμενοι «νόμοι» της αγοράς οι οποίοι ανάλογα με τις επιρροές που δέχεται ο οικονομικός και κοινωνικός τομέας προσδίδουν μια νέα εξέλιξη στην άσκηση του επαγγέλματος και «τιμωρούν» όσους δεν τηρούν τους κανόνες δεοντολογίας και δεν είναι υπεύθυνοι και αξιόπιστοι για τις υπηρεσίες που προσφέρουν. Μέχρι στιγμής στην Ελλάδα δεν πραγματοποιούνται ορισμένα πράγματα καθώς υπάρχει η ασυλία σε ζητήματα ευθύνης κάτι το οποίο θα πρέπει δραστικά να αλλάξει καθώς τα δεδομένα συνεχώς αλλάζουν και εξελίσσονται. Είναι απαραίτητο να υπάρχει ένας στοιχειώδης ρεαλισμός για την κατάσταση που επικρατεί στη χώρα μας πράγμα που σημαίνει ότι θα πρέπει να είμαστε πιο εξελίξιμοι και πιο υπεύθυνοι.

Ασφάλιση Επαγγελματικής Ευθύνης

Στον επαγγελματικό τομέα πραγματοποιούνται λάθη τα οποία δεν μπορούμε να παραλείψουμε αλλά ούτε και να αποφύγουμε. Γι αυτό το λόγο λοιπόν είναι διεθνώς αναγνωρισμένη η ασφαλιστική κάλυψη της Επαγγελματικής Ευθύνης η οποία είναι και η μοναδική αξιόπιστη ασφαλιστική κάλυψη που προσδίδει κύρος και προστατεύει οικονομικά και νομικά.

Στη σύγχρονη οικονομία και αγορά όπου τα πράγματα συνεχώς εξελίσσονται κρίνεται απαραίτητο να υιοθετηθεί η συγκεκριμένη ασφάλιση και στην Ελλάδα. Το γεγονός ότι πραγματοποιείται η Απελευθέρωση των Επαγγελμάτων στη χώρα μας είναι κάτι που δεν πρέπει να παραληφθεί. Επιπλέον θα πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι σε όλες τις χώρες της Ευρώπης έχει ήδη υιοθετηθεί η συγκεκριμένη ασφάλιση κάτι το οποίο καθιστά αξιόπιστο τον κάθε επαγγελματία απέναντι στους πελάτες του το οποίο συνεπάγεται και με περαιτέρω αύξηση στην αμοιβή του.

Για το συγκεκριμένο όμως ζήτημα που αφορά την ασφάλιση Επαγγελματικής Ευθύνης δεν γίνεται λόγος στη χώρα μας πράγμα που σημαίνει ότι δεν υπάρχει και η κατάλληλη ενημέρωση. Το γεγονός όμως ότι δεν έχει μέχρι στιγμής υιοθετηθεί δεν σημαίνει ότι δεν θα πρέπει να υπάρξει η απαραίτητη προσαρμογή στα νέα δεδομένα που υφίσταται και στις οδηγίες τις ΕΕ οι οποίες γίνονται όλο και περισσότερο απαιτητικές. Συνεχώς εισάγονται νέοι ενιαίοι κανόνες οι οποίοι αφορούν τον ανταγωνισμό και την προστασία των Πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης πράγμα που σημαίνει ότι αναγκαστικά θα προχωρήσει η χώρα μας στην υιοθέτηση και εφαρμογή τους καθώς επιζητούμε να προχωρήσουμε και να εξελιχθούμε σαν χώρα.

Τι καλύπτει η Ασφάλιση Επαγγελματικής Ευθύνης

Η ασφάλιση Επαγγελματικής Ευθύνης κατά κύριο λόγο καλύπτει:

- Νομική προστασία για αξιώσεις εις βάρος του ασφαλισμένου Λογιστή.
- Αποζημιώσεις Πελάτη ή Τρίτων για οικονομικές αξιώσεις αναγόμενες σε εξ αμελείας λάθος ή παράλειψη του ασφαλισμένου Λογιστή.
- Δαπάνες για πραγματογνωμοσύνες στα πλαίσια εξώδικου διακανονισμού κάποιας απαίτησης καθώς και πάσης φύσεως δικαστικά έξοδα στην περίπτωση που η υπόθεση παίρνει τη δικαστική οδό.

Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να αναφέρουμε ότι το συγκεκριμένο ασφαλιστήριο δεν αναλαμβάνει να καλύψει τα πρόστιμα τα οποία έχουν επιβληθεί από τις κρατικές αρχές. Παρέχει όμως μια πολύ σημαντική κάλυψη η οποία αφορά την πιθανή οικονομική απώλεια του Πελάτη από ευθύνη του Λογιστή.

Γιατί χρειάζεται η Ασφάλιση Επαγγελματικής Ευθύνης

Η ασφάλιση Επαγγελματικής Ευθύνης κρίνεται απαραίτητη καθώς:

• Ο κάθε επαγγελματίας έχει στην ευθύνη του πάρα πολλές αρμοδιότητες και στην περίπτωση που οι υπηρεσίες που προσφέρει προκαλέσουν οικονομική απώλεια στον Πελάτη του θα πρέπει να είναι σε θέση να την καλύψει.

• Όλοι οι επαγγελματίες όσο ευσυνείδητοι και υπεύθυνοι να είναι κάνουν λάθη πράγμα που σημαίνει ότι θα πρέπει να είναι σε θέση να τα

καλύψουν ώστε να μην ζημιωθεί ούτε ο Πελάτης τους αλλά ούτε και οι ίδιοι.

Û Είναι πλέον βασική ανάγκη του κάθε επαγγελματία Λογιστή να είναι με αυτό τον τρόπο ασφαλισμένος και προστατευμένος και νομικά και οικονομικά ώστε να μην έχει το άγχος για τα τυχόν λάθη και τις συνέπειες που μπορεί να προκύψουν.

Û Η ασφάλιση Επαγγελματικής Ευθύνης αποτελεί ένα επαγγελματικό έναυσμα και δίνει μια μεγαλύτερη ασφάλεια και σιγουριά στον Λογιστή η οποία του επιτρέπει να συνεχίσει να αναπτύσσεται οικονομικά. Με βάση αυτό λοιπόν η ασφάλιση επαγγελματικής ευθύνης δεν θα πρέπει να θεωρηθεί μια απλή δαπάνη αλλά μια απαραίτητη και αναγκαία επένδυση που προστατεύει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΕΡΕΥΝΑ

7.1 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΔΕΙΓΜΑ

Η παρούσα έρευνα πραγματοποιήθηκε με τη βοήθεια της ποσοτικής μεθοδολογίας με εργαλείο το ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο.

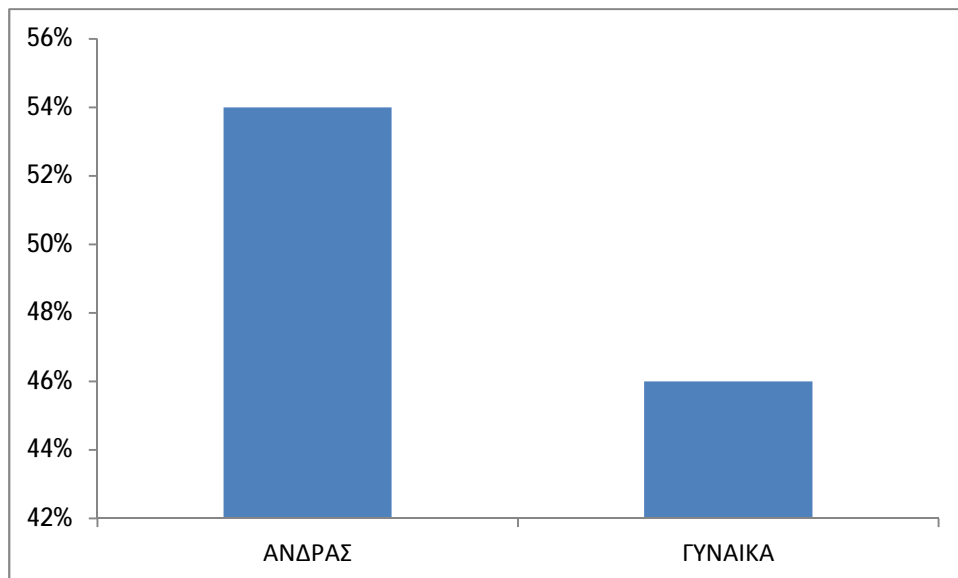
Στόχος της έρευνας είναι η μελέτη των απόψεων των λογιστών σχετικά με τα πρόσθετα βιβλία, τη χρησιμότητα και την κατάργησή τους.

Δείγμα αποτέλεσαν 100 λογιστές του νομού Αχαΐας.

7.2 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

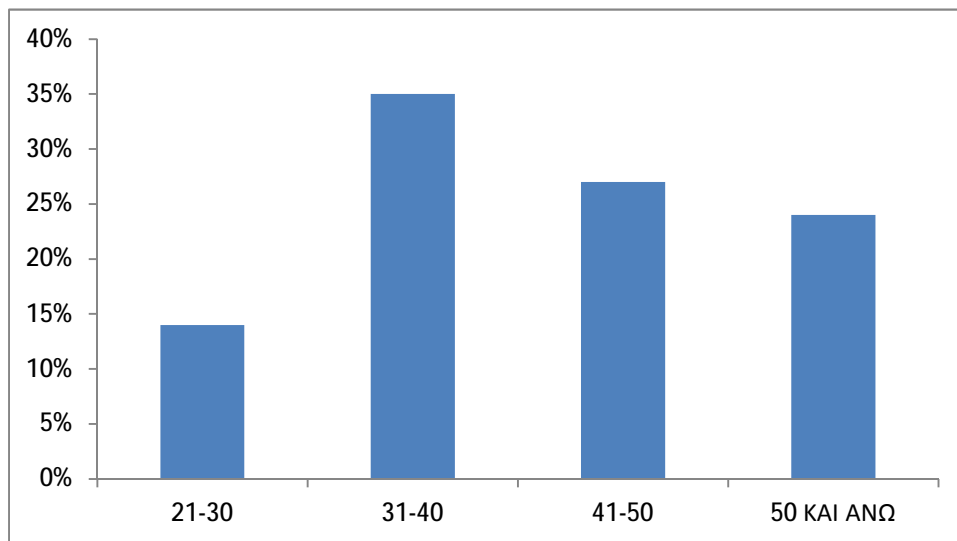
1. Φύλλο

	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΑΝΔΡΑΣ	54	54%
ΓΥΝΑΙΚΑ	46	46%
ΣΥΝΟΛΟ	100	100%

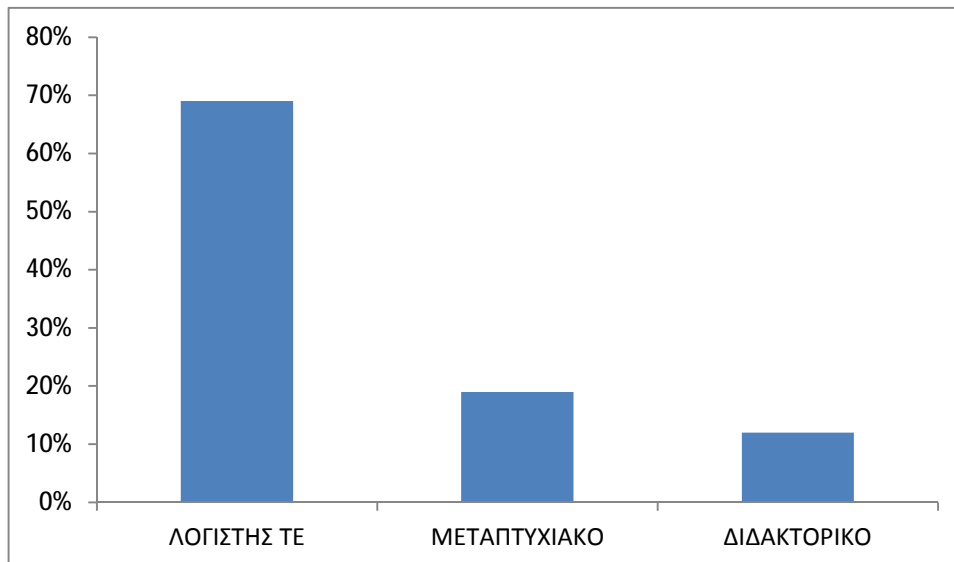
2. Ηλικία

	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ
21-30	14	14%
31-40	35	35%
41-50	27	27%
50 ΚΑΙ ΑΝΩ	24	24%
ΣΥΝΟΛΟ	100	100%

3. Επίπεδο εκπαίδευσης

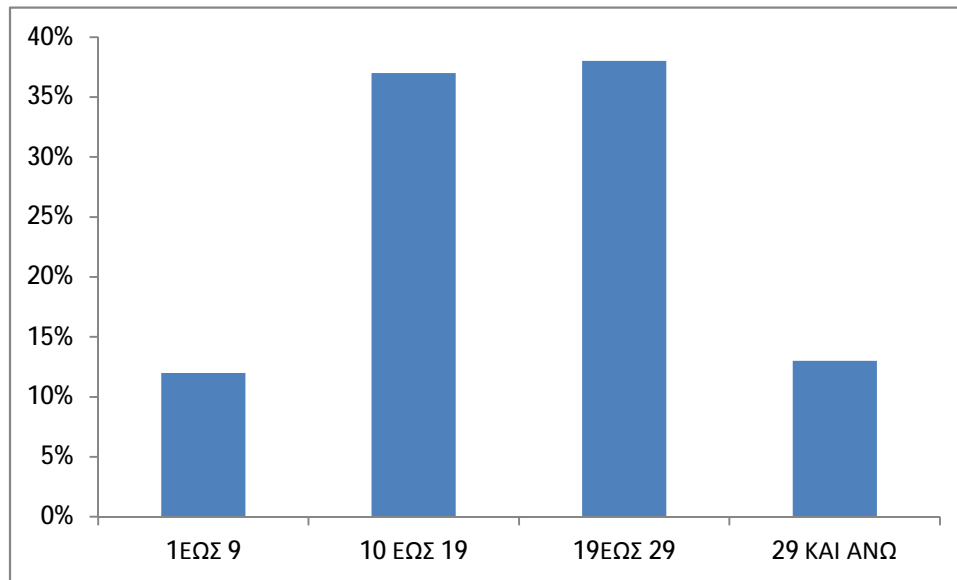
	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΛΟΓΙΣΤΗΣ ΤΕ	69	69%
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ	19	19%
ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟ	12	12%
ΣΥΝΟΛΟ	100	100%

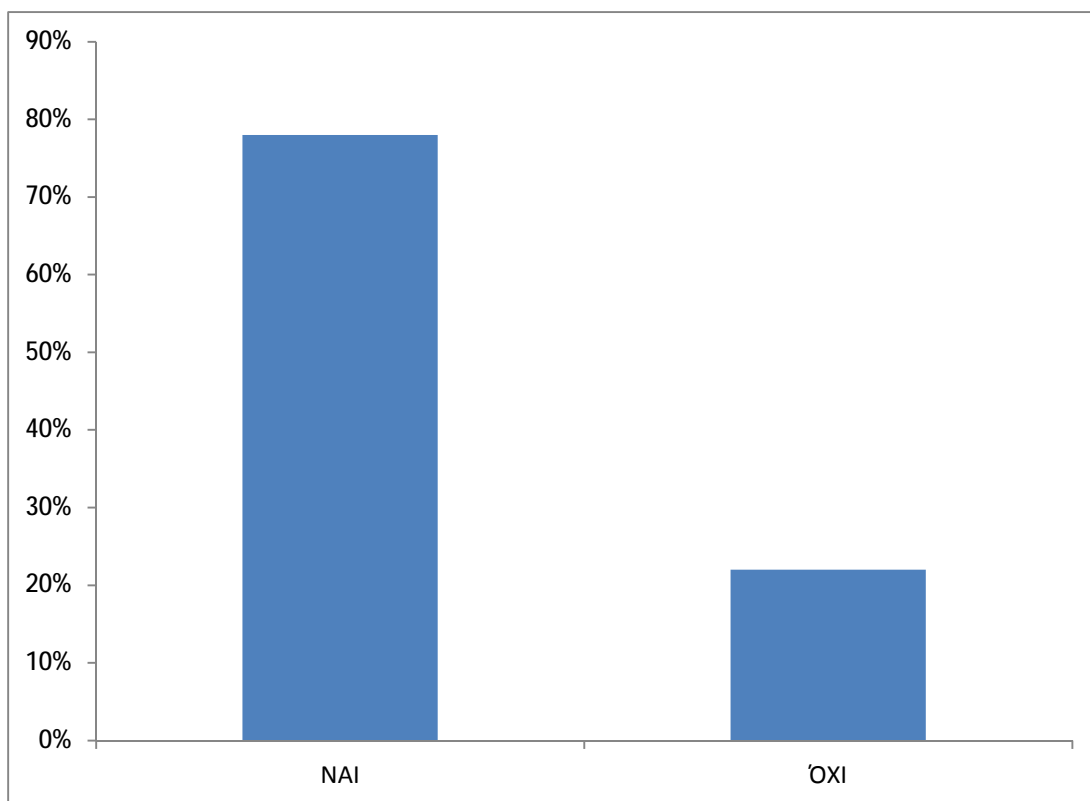
4. Χρόνια ενασχόλησης με το επάγγελμα του λογιστή

	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ
1 ΕΩΣ 9	12	12%
10 ΕΩΣ 19	37	37%
19 ΕΩΣ 29	38	38%
29 ΚΑΙ ΑΝΩ	13	13%
ΣΥΝΟΛΟ	100	100%

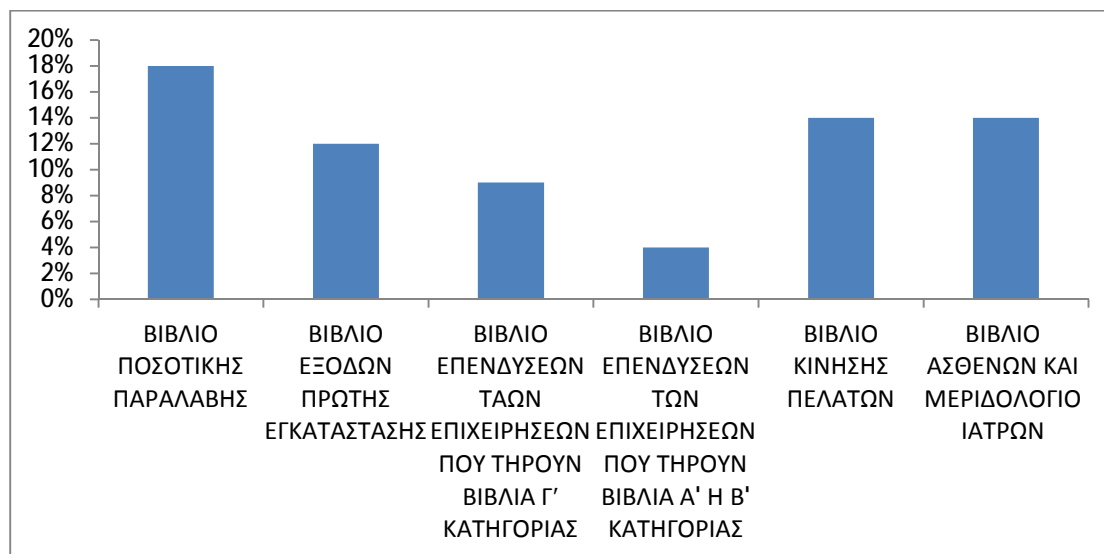
5. Θεωρείτε ότι μια επιχείρηση θα πρέπει να τηρεί πρόσθετα βιβλία;

	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	78	78%
ΌΧΙ	22	22%
ΣΥΝΟΛΟ	100	100%

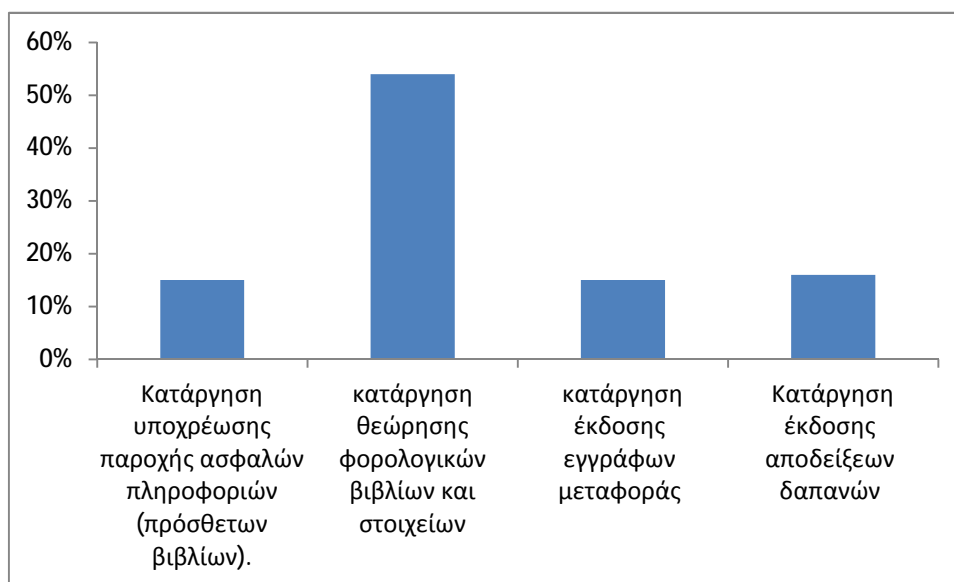
6. Ποιο κατά τη γνώμη σας είναι το κυριότερο από τα πρόσθετα βιβλία;

	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΒΙΒΛΙΟ ΠΟΣΟΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ	18	18%
ΒΙΒΛΙΟ ΕΞΟΔΩΝ ΠΡΩΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	12	12%
ΒΙΒΛΙΟ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΤΗΡΟΥΝ ΒΙΒΛΙΑ Γ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ	9	9%
ΒΙΒΛΙΟ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΤΗΡΟΥΝ ΒΙΒΛΙΑ Α' Η Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ	4	4%
ΒΙΒΛΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΠΕΛΑΤΩΝ	14	14%
ΒΙΒΛΙΟ ΑΣΘΕΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΡΙΔΟΛΟΓΙΟ ΙΑΤΡΩΝ	14	14%
ΒΙΒΛΙΟ ΠΕΛΑΤΩΝ	29	29%
ΣΥΝΟΛΟ	100	100%

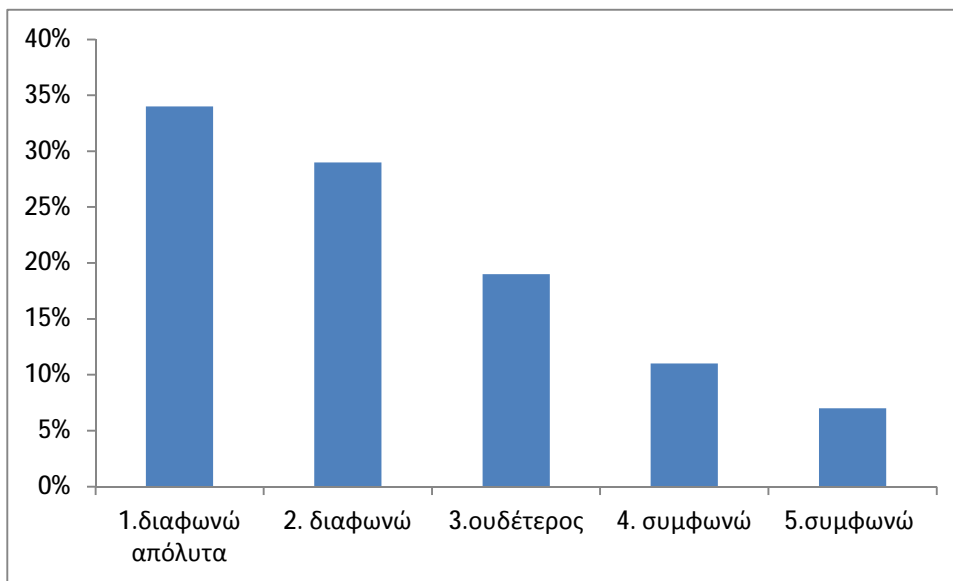
7. Ποια από τις παρακάτω καταργήσεις βιβλίων θεωρείτε ότι διευκολύνει το λογιστικό επάγγελμα;

	ΝΑΙ	ΌΧΙ
Κατάργηση υποχρέωσης παροχής ασφαλών πληροφοριών (πρόσθετων βιβλίων).	15	15%
κατάργηση θεώρησης φορολογικών βιβλίων και στοιχείων	54	54%
κατάργηση έκδοσης εγγράφων μεταφοράς	15	15%
Κατάργηση έκδοσης αποδείξεων δαπανών	16	16%
ΣΥΝΟΛΟ	100	100%

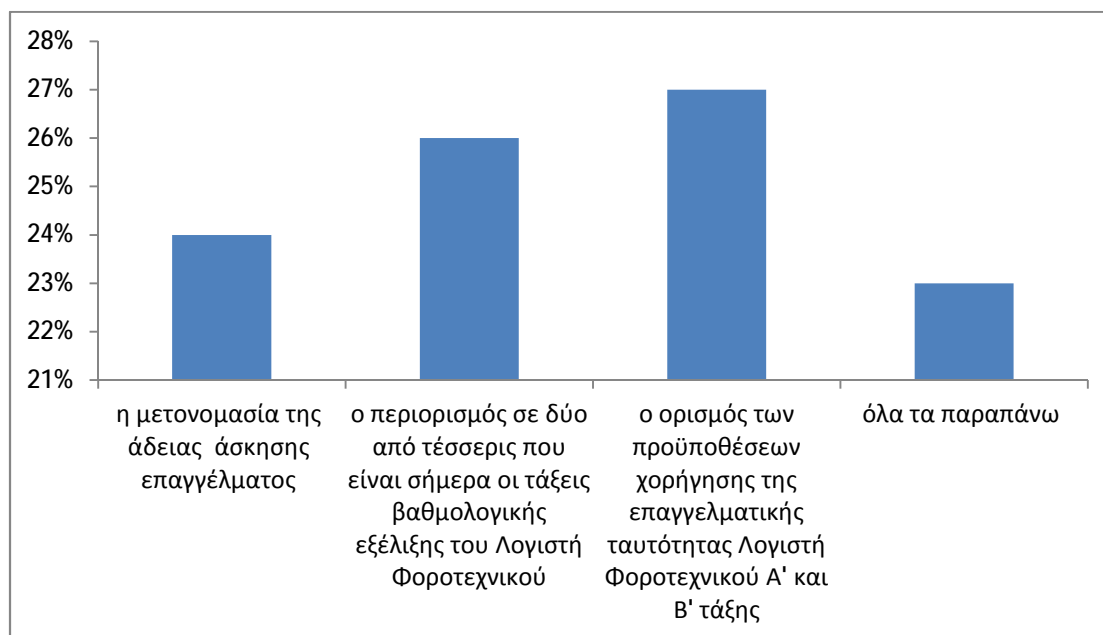
8. Οι αλλαγές στο επάγγελμα του λογιστή με βάση τη νέα νομολογία κρίνονται απαραίτητες;

	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ
1.διαφωνώ απόλυτα	34	34%
2. διαφωνώ	29	29%
3.ουδέτερος	19	19%
4. συμφωνώ	11	11%
5.συμφωνώ	7	7%
ΣΥΝΟΛΟ	100	100%

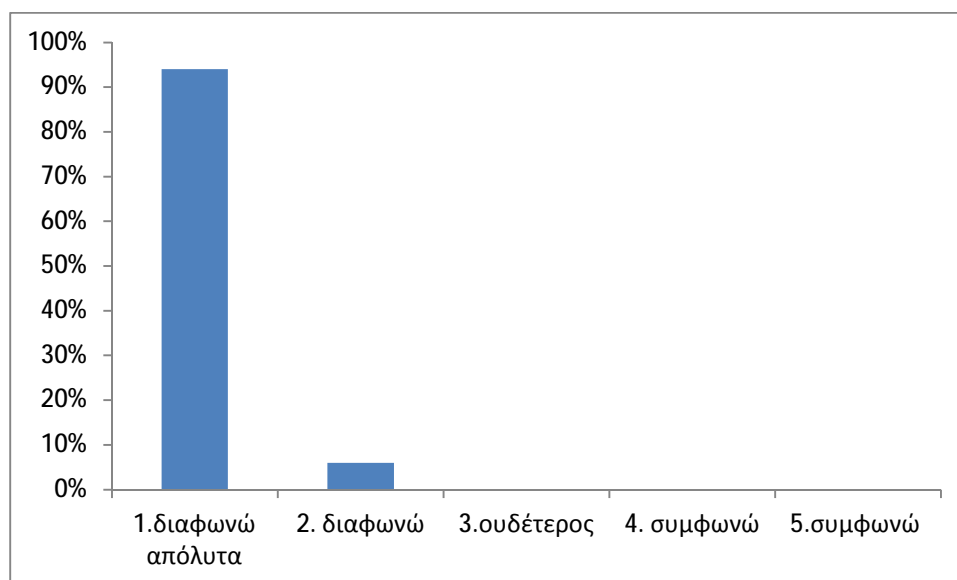
9. Ποιες αλλαγές στο λογιστικό επάγγελμα θεωρείτε ότι διευκολύνουν το λογιστικό επάγγελμα;

	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ
η μετονομασία της άδειας άσκησης επαγγέλματος	24	24%
ο περιορισμός σε δύο από τέσσερις που είναι σήμερα οι τάξεις βαθμολογικής εξέλιξης του Λογιστή Φοροτεχνικού	26	26%
ο ορισμός των προϋποθέσεων χορήγησης της επαγγελματικής ταυτότητας Λογιστή Φοροτεχνικού Α' και Β' τάξης	27	27%
όλα τα παραπάνω	23	23%
ΣΥΝΟΛΟ	100	100%

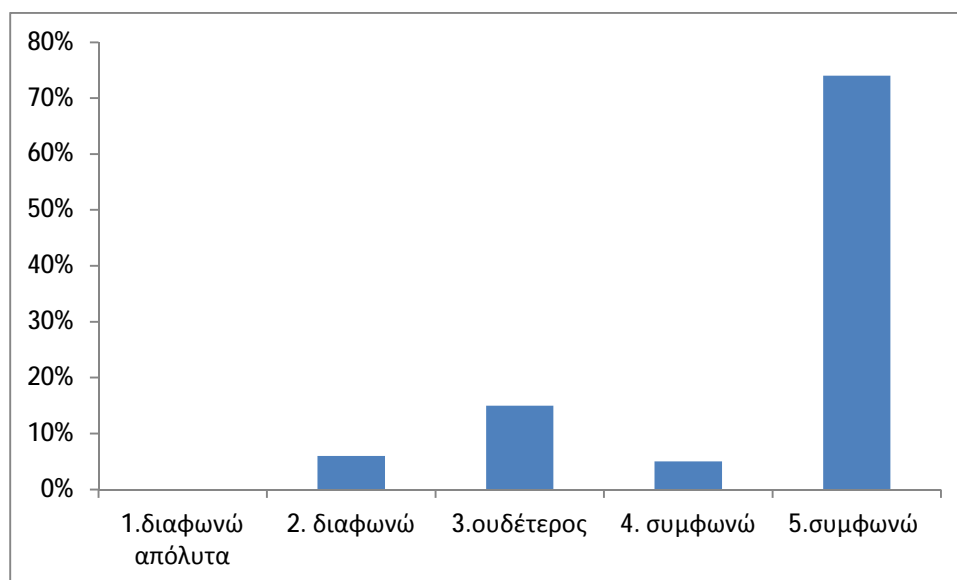
10. Ο λογιστής θα πρέπει αν επωμίζεται το κόστος των λογιστικών σφαλμάτων

	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ
1.διαφωνώ απόλυτα	94	94%
2. διαφωνώ	6	6%
3.ουδέτερος	0	0%
4. συμφωνώ	0	0%
5.συμφωνώ	0	0%
ΣΥΝΟΛΟ	100	100%

11. Η ύπαρξη της Ασφάλισης Επαγγελματικής Ευθύνης κρίνεται απαραίτητη.

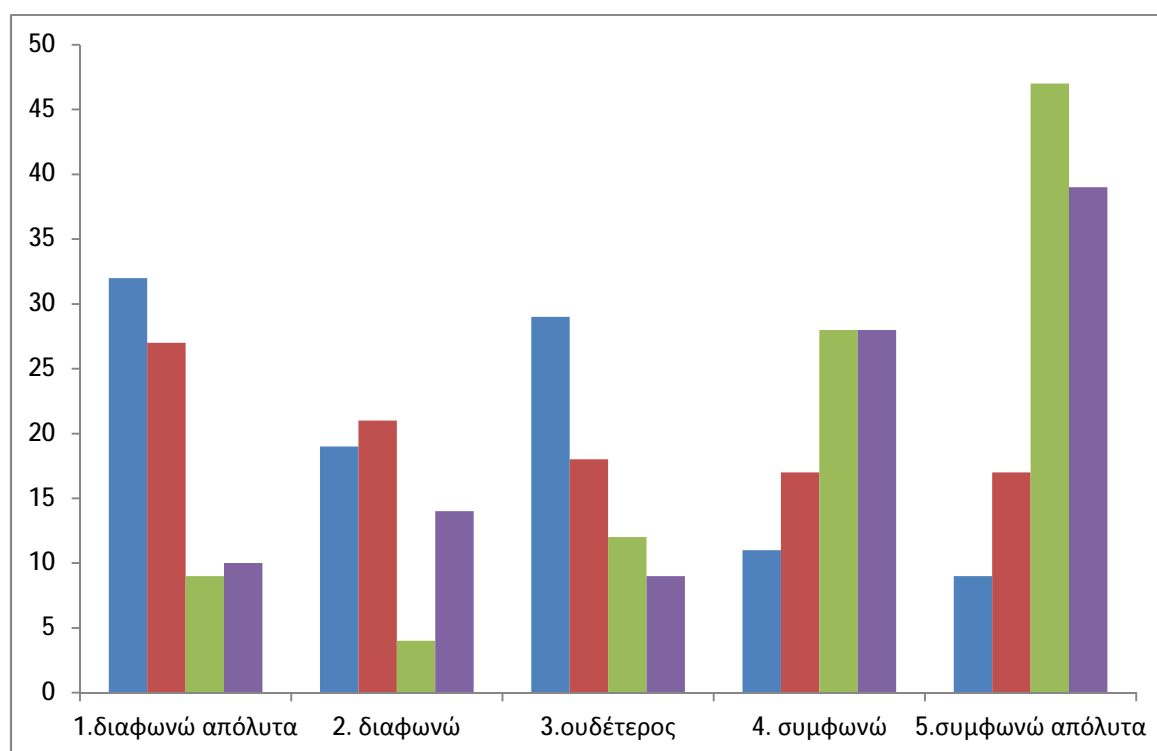
	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ
1.διαφωνώ απόλυτα	0	0%
2. διαφωνώ	6	6%
3.ουδέτερος	15	15%
4. συμφωνώ	5	5%
5.συμφωνώ	74	74%
ΣΥΝΟΛΟ	100	100%

12. Η ασφάλιση Επαγγελματικής Ευθύνης κρίνεται απαραίτητη :

	1.διαφωνώ απόλυτα	2. διαφωνώ	3.ουδέτερος	4. συμφωνώ	5.συμφωνώ απόλυτα	ΣΥΝΟΛΟ
οι υπηρεσίες που προσφέρει μπορεί να προκαλέσουν οικονομική απώλεια στον Πελάτη του θα πρέπει να είναι σε θέση να την καλύψει	32	19	29	11	9	100
θα πρέπει να είναι σε θέση να τα καλύψουν ώστε να μην ζημιωθεί ούτε ο Πελάτης τους αλλά ούτε και οι ίδιοι.	27	21	18	17	17	100
να μην έχει το άγχος για τα τυχόν λάθη και τις συνέπειες που μπορεί να προκύψουν.	9	4	12	28	47	100
η ασφάλιση επαγγελματικής ευθύνης δεν θα πρέπει να θεωρηθεί μια απλή δαπάνη αλλά μια απαραίτητη και αναγκαία επένδυση που προστατεύει	10	14	9	28	39	100

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Είναι προφανές ότι οι λογιστές έχουν ευρεία άποψη για τα πρόσθετα βιβλία και δείχνουν να τους επηρεάζει ιδιαίτερος.

Το λογιστικό επάγγελμα επηρεάζεται άρρηκτα από τις οικονομικές εξελίξεις στο οικονομικό γίγνεσθαι της χώρας.

Ένα βασικό αίτημα που είχαν οι παραγωγικοί φορείς στη χώρα μας εδώ και πολλά χρόνια ήταν να καταργηθεί ο αναχρονιστικός και τυπολατρικός Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων (ΚΒΣ), ο οποίος πρωτοεμφανίστηκε με την ονομασία Φορολογικών Στοιχείων το 1952 και κατόπιν πραγματοποιείται η αντικατάστασή του με τον α.ν. 4/1968, το π.δ. 99/1977 και το ισχύον μέχρι 31.12.2012 π.δ. 186/1992. Εκτός όμως από τους φορείς το συγκεκριμένο αίτημα το απαιτούσαν και τα τότε κόμματα εξουσίας όμως ποτέ δεν πραγματοποιήθηκε η υλοποίησή του. Την χρονολογία 2010 συστήνεται μια ειδική νομοπαρασκευαστική επιτροπή η οποία είχε σαν αρμοδιότητα να αξιολογήσει τις διατάξεις του ΚΒΣ και του Ποινολογίου τα οποία αναφέρονταν στα πρόστιμα από τις παραβάσεις του ΚΒΣ.

Κατόπιν, στις αρμοδιότητες της συγκεκριμένης επιτροπής ήταν και να μελετήσει *«την ένταξη όσων εξ' αυτών αξιολογούνται ως σκόπιμες, αναγκαίες και λειτουργικές, είτε αυτούσιων είτε τροποποιημένων στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος ή σε άλλο φορολογικό νόμο».*

Η συγκεκριμένη επιτροπή στην οποία ήταν συμμετέχοντες και στελέχη του Υπουργείου Οικονομικών και επιστημονικοί φορείς παρέδωσε το συμπέρασμα της την χρονολογία 2011. Το συγκεκριμένο συμπέρασμα αναφερόταν στο ότι θα έπρεπε να διατηρηθούν μόνο οι απαραίτητες διατάξεις για να απεικονιστούν οι επιχειρηματικές συναλλαγές. Καθώς

όμως προκύπτουν αλλαγές στον οικονομικό και πολιτικό τομέα το προαναφερθέν συμπέρασμα δεν προχώρησε και παρέμεινε μόνο στα χαρτιά.

Με την νέα κυβέρνηση το Υπουργείο Οικονομικών εισάγει έναν νέο Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών (ΚΦΑΣ) ο οποίος είναι ο αντικαταστάτης του ΚΒΣ και βρίσκεται σε ισχύ από την 1η Ιανουαρίου του 2013.

Η εισηγητική έκθεση που ήταν συνοδευτική με το νομοσχέδιο αναφέρει τα εξής:

«Οι διατάξεις του προτεινόμενου Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών έχουν σκοπό να εξυπηρετούν όλες τις φορολογίες και ουσιαστικά υλοποιείται ο στόχος της κατάργησης του υφιστάμενου Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων. Πιο συγκεκριμένα:

ü Επιτυγχάνεται η απλοποίηση, ο εκσυγχρονισμός και ο περιορισμός των γραφειοκρατικών αγκυλώσεων.

ü Ενισχύεται η διαφάνεια στις σχέσεις υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών και επιχειρήσεων.

ü Ενισχύεται το αίσθημα δικαίου των πολιτών και ενθαρρύνεται η επιχειρηματικότητα με ταυτόχρονη διασφάλιση των συμφερόντων και των εσόδων του Δημοσίου και χωρίς να επηρεάζονται διατάξεις, που πηγάζουν από ενωσιακές υποχρεώσεις (Οδηγία για την τιμολόγηση).»

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ- ΠΗΓΕΣ

**ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ Ι., (2006) ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ,
ΙΩΑΝΝΙΝΑ,**

**ΓΚΙΚΑΣ Χ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (2002), «Η ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ Η ΧΡΗΣΗ
ΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ», ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΠΕΝΟΥ,
ΑΘΗΝΑ**

**ΓΚΙΝΟΓΛΟΥ, Δ., ΤΑΧΥΝΑΚΗΣ, Π. ΚΑΙ ΜΩΨΗΣ, Σ., (2005),
"ΓΕΝΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ", ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ROSILI, ΑΘΗΝΑ**

**ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ – ΔΗΜΑΚΗ Ι., (2006) ΓΕΝΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ, ΕΚΔ. INTERBOOKS
ΑΘΗΝΑ**

**ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ Ι., (2006) ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ,
ΙΩΑΝΝΙΝΑ,**

**ΓΚΙΝΟΓΛΟΥ, Δ., ΤΑΧΥΝΑΚΗΣ, Π. ΚΑΙ ΜΩΨΗΣ, Σ., (2005),
"ΓΕΝΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ", ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ROSILI, ΑΘΗΝΑ**

**ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ – ΔΗΜΑΚΗ Ι., (2006) ΓΕΝΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ, ΕΚΔ. INTERBOOKS
ΑΘΗΝΑ**

**ΗΡΕΙΩΤΗΣ Ν., ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Δ. (2008)
«ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ
ΠΡΑΚΤΙΚΗ», ΕΚΔΟΣΕΙΣ ROSILI, ΑΘΗΝΑ**

**ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Δ.(1985) ΑΝΑΛΥΣΗ
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ, ΑΘΗΝΑ**

**ΠΑΠΑΣ Α. ΑΝΤΩΝΙΟΣ (2006) «ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΟΜΟΣ Α ΚΑΙ Β», ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΠΕΝΟΥ, ΑΘΗΝΑ**

**ΝΑΟΥΜ ΧΡΗΣΤΟΣ (1994), «ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ», ΕΚΔΟΣΕΙΣ
INTERBOOKS, ΑΘΗΝΑ**

**ΝΙΑΡΧΟΣ Ν. (2006) «ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ», ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ,
ΑΘΗΝΑ**

**ΚΟΝΤΑΚΟΣ Γ. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ (2001) « ΓΕΝΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ
ΣΕ €», ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΈΛΛΗΝ, ΑΘΗΝΑ**

**ΜΠΑΡΑΛΕΞΗΣ ΣΠ. (2003), ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΕΣ
ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ 2003 ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΕΠΙΝΟΗΤΙΚΗΣ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, ΤΜΗΜΑ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ**

**ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (1999), «ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ», ΕΚΔΟΣΕΙΣ INTERBOOKS, ΑΘΗΝΑ**

HTTP://WWW.INFOSERVICE.COM.GR/FANTEXNIKA10/25.PD

F

HTTP://WWW.POWER-

TAX.GR/EL/NORMAL/174/342/VIEWARTICLE.ASPX

HTTP://WWW.FOROLOGIKANEA.GR/PAGES/DISPLAY/ARTH

RO-10-PROSTHETA-BIBLIA/

HTTP://AEGINATAX.WORDPRESS.COM/TAG/%CE%BA%CE

%B1%CF%84%CE%AC%CF%81%CE%B3%CE%B7%CF%83

%CE%B7-

%CF%80%CF%81%CF%8C%CF%83%CE%B8%CE%B5%CF

%84%CF%89%CE%BD-

%CE%B2%CE%B9%CE%B2%CE%BB%CE%AF%CF%89%CE

E%BD/

WWW.GLOBALTRAINING.GR/NO_CONTENT.CFM?A-ID=2280

WWW.TAXHEAVEN.GR.

HTTP://NEWS.KATHEMERINI.GR/4DCGI/ W ARTICLES ECO

NOMY

WWW.SOEL.GR

_WWW.ASE.GR

WWW.IMERISIA.GR

WWW.KERDOS.GR

WWW.LOGISTIS.GR

WWW.E-FOROLOGIA.GR

HTTP://GOSUCCESS.EU/2012/01/ORISMOS-LOGISTIKIS-KE-LOGISTIKON-PROTIPON/

HTTP://DIGITALSCHOOL.MINEDU.GOV.GR/MODULES/EBOOK/SHOW.PHP/DSGL-C116/172/1193,4347/

HTTP://REPOSITORY.EDULLL.GR/EDULLL/RETRIEVE/4389/1282_02_%CE%9F%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%BD%CE%BF%CE%BC%CE%B9%CE%BA%CE%AD%CF%82%20%CE%9A%CE%B1%CF%84%CE%B1%CF%83%CF%84%CE%AC%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82%20%CE%BA%CE%B1%CE%B9%20%CE%91%CF%81%CE%B9%CE%B8%CE%BC%CE%BF%CE%B4%CE%B5%CE%AF%CE%BA%CF%84%CE%B5%CF%82.PDF

Παράρτημα 1

Ερωτηματολόγιο

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

- 6. Φύλλο**
- 7. Ηλικία**
- 8. Επίπεδο εκπαίδευσης**
- 9. Χρόνια ενασχόλησης με το επάγγελμα του λογιστή**
- 10. Θεωρείτε ότι μια επιχείρηση θα πρέπει να τηρεί πρόσθετα βιβλία;**

ΝΑΙ	
ΌΧΙ	

11. Ποιο κατά τη γνώμη σας είναι το κυριότερο από τα πρόσθετα βιβλία;

ΒΙΒΛΙΟ ΠΟΣΟΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ	
ΒΙΒΛΙΟ ΕΞΟΔΩΝ ΠΡΩΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	
ΒΙΒΛΙΟ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΤΑΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΤΗΡΟΥΝ ΒΙΒΛΙΑ Γ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ	
ΒΙΒΛΙΟ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΤΗΡΟΥΝ ΒΙΒΛΙΑ Α' Η Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ	
ΒΙΒΛΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΠΕΛΑΤΩΝ	
ΒΙΒΛΙΟ ΑΣΘΕΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΡΙΔΟΛΟΓΙΟ ΙΑΤΡΩΝ	
ΒΙΒΛΙΟ ΠΕΛΑΤΩΝ	

12. Ποια από τις παρακάτω καταργήσεις βιβλίων θεωρείτε ότι διευκολύνει το λογιστικό επάγγελμα;

	ΝΑΙ	ΌΧΙ
Κατάργηση υποχρέωσης παροχής ασφαλών πληροφοριών (πρόσθετων βιβλίων).		
κατάργηση θεώρησης φορολογικών βιβλίων και στοιχείων		
κατάργηση έκδοσης εγγράφων μεταφοράς		
Κατάργηση έκδοσης αποδείξεων δαπανών		

13.Οι αλλαγές στο επάγγελμα του λογιστή με βάση τη νέα νομολογία κρίνονται απαραίτητες;

1.διαφωνώ απόλυτα	
2. διαφωνώ	
3.ουδέτερος	
4. συμφωνώ	
5.συμφωνώ	

9. Ποιες αλλαγές στο λογιστικό επάγγελμα θεωρείτε ότι διευκολύνουν το λογιστικό επάγγελμα;

η μετονομασία της άδειας άσκησης επαγγέλματος	
ο περιορισμός σε δύο από τέσσερις που είναι σήμερα οι τάξεις βαθμολογικής εξέλιξης του Λογιστή Φοροτεχνικού	
ο ορισμός των προϋποθέσεων χορήγησης της επαγγελματικής ταυτότητας Λογιστή Φοροτεχνικού Α' και Β' τάξης	
όλα τα παραπάνω	

10.Ο λογιστής θα πρέπει αν επωμίζεται το κόστος των λογιστικών σφαλμάτων.

1.διαφωνώ απόλυτα	
2. διαφωνώ	
3.ουδέτερος	
4. συμφωνώ	
5.συμφωνώ	

11. Η ύπαρξη της Ασφάλισης Επαγγελματικής Ευθύνης κρίνεται απαραίτητη.

1.διαφωνώ απόλυτα	
2. διαφωνώ	
3.ουδέτερος	
4. συμφωνώ	
5.συμφωνώ	

12. Η ασφάλιση Επαγγελματικής Ευθύνης κρίνεται απαραίτητη:

	1.διαφωνώ απόλυτα	2. διαφωνώ	3.ουδέτερος	4. συμφωνώ	5.συμφωνώ
οι υπηρεσίες που προσφέρει μπορεί να προκαλέσουν οικονομική απώλεια στον Πελάτη του α πρέπει να είναι σε θέση να την καλύψει					
α πρέπει να είναι σε θέση να τα καλύψουν ώστε να μην ζημιωθεί ούτε ο Πελάτης τους αλλά ούτε και οι ίδιοι.					
α μην έχει το άγχος για τα τυχόν λάθη και τις συνέπειες που μπορεί να προκύψουν.					
οπότε η ασφάλιση επαγγελματικής ευθύνης δεν θα πρέπει να θεωρηθεί μια απλή δαπάνη αλλά μια απαραίτητη και αναγκαία επένδυση που προστατεύει					